

ŠIBENIK, 28. PROSINCA 1964.

BROJ 640-41 GODINA XIII

List izlazi svake srijede — Uređuje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA — Uredništvo: Šibenik — Ul. Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 * Rukopisi se ne vraćaju

šibenskilist

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIĆ — Mjesecna preplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 * Telefon stamparije 22-28 i 29-53

Svim radnim
ljudima i kolektivima
socijalističke Jugoslavije

želimo

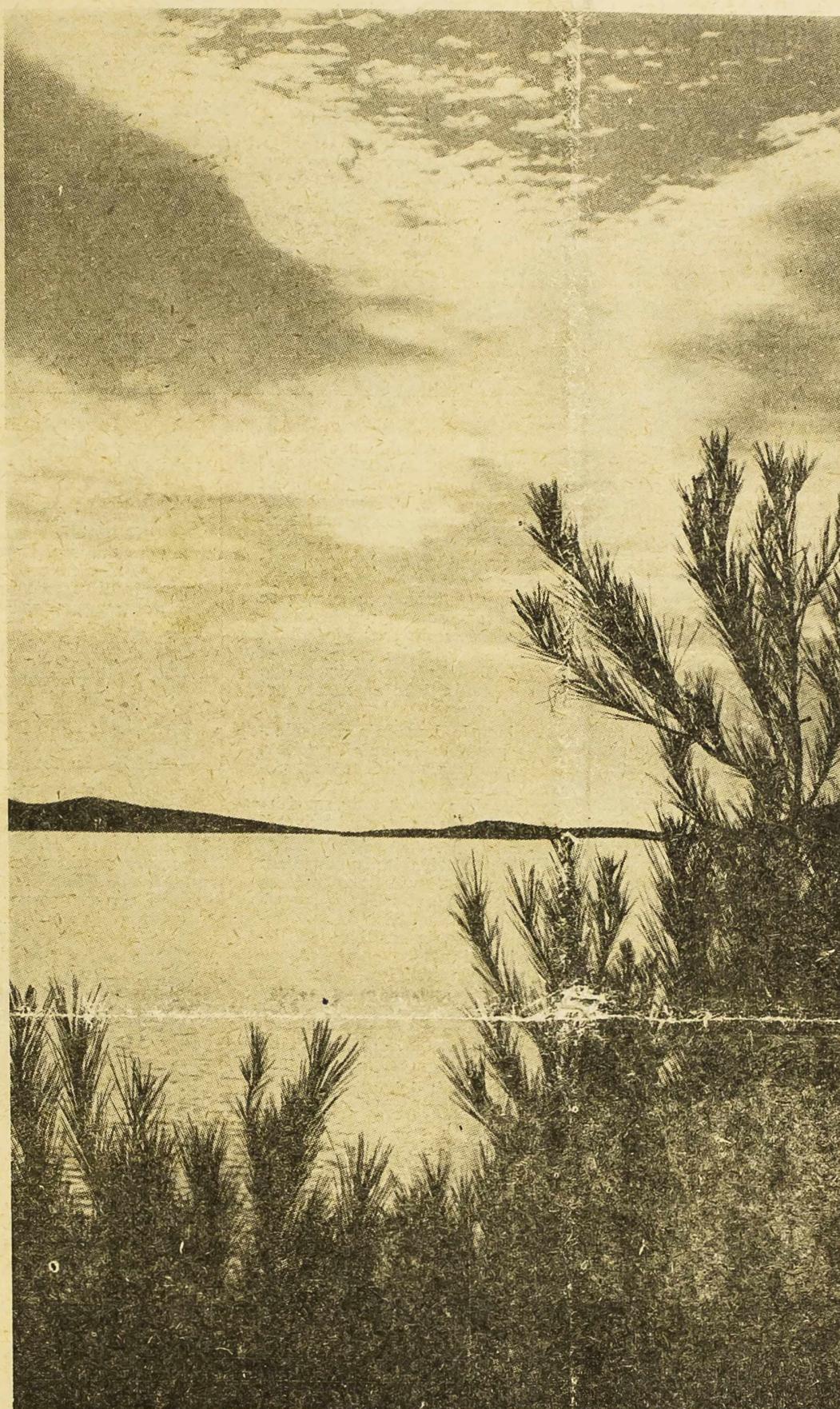
Sretnu Novu
1965. godinu

i ugodne
novogodišnje
praznike

Ojna koračnica

Naprijed stupaj, Armijo,
Močna, silna, jaka,
Nek se trese zemlja
Od smjelih koraka.
Barjak nosi TITO
Vedra čela, smjeja,
Socijalizmu vodi
Gradove i sela.
Čvrsto sjedinio
Sve naše narode,
Vodio kroz borbu
Do časne slobode.
Sloboda si draga,
Domovino, mati!
Stečenu slobodu
Znat ćemo čuvati.
Naša mlada srca
Ko čelik su zbita,
Uz tebe, rođena,
i uz našeg TITA.

Drago Stupin

Ogledalo

Čestitanja

Svima čitaocima: čestitam!
Da ja ne bih sada birao formulaciju kako i na koji način uputiti čestitke, neka svaki od čitalaca izabare po sistemu samosluge jednu od ovih:

Sve najbolje u 1965!

Mnogo sreće!

Sretna Nova godina!

I tako dalje...

Mislim da drukčijih tekstova nećete dobiti ni na dopisnicama ni na vizit-kartama.

Ipak, dozvolite da uz ovo konvencionalno čestitanje putem

»Ogledala« uputim i nekoliko specijalnih želja:

Našoj omladini (a kome ču ako ne njoj) želim da 1965. dobiće onaj svoj dom što se godinama gradi. U pogledu kulturno-zabavnog života ne želim joj ništa specijalno, jer ne bi bilo pošteno zbog ostalih građana koji su u istoj situaciji... Svjejedno nešto intenzivnije zabave bi trebalo, ali to omladina može i sama.

»Rivijeri! želim gubitaka u manjoj mjeri! (Nisam ni znao da imam smisla za pisanje stihova). E, pa kad sam već to konstatirao, onda želim i šibenskim mlađim piscima makar dvoje književne večeri u Novoj godini. Da mlađih pjesnika ima u našem gradu, potvrđio nam je prilog našeg lista »Mladi«, u kojem suraduje plejada mlađih pisaca.

A tebi, samče, želim da dobiješ garsonijeru. Ne bi ti tako nešto zaželio ni brat rođeni. Eto, viđi koliko sam lobjao. Ako već nema izgleda za garsonijeru, onda neka ti dadu sobicu u hotelu za samce koji će se izgraditi u 1965. (možda 1. aprila).

Starim curama želim da se već u prvom mjesecu Nove godine udaju, makar za starog povratnika i njegove »bavujte«.

Poduzeću »Cistoća« ne želim ništa naročito, ali zato građanima želim da im grad bude čišći.

Skromne su sve moje želje. Još jednom svima skupa: Čestitam! Sretno! Mnogo sreće! I tako dalje.

KOLEKTIV NIP
„ŠTAMPA“
ŠIBENIK

REDAKCIJA
ŠIBENSKOG
LISTA

SRETNU
NOVU
GODINU

1

9

6

5

Sibenske trgovinske organizacije, a sedam ih je na broju, posluju ugradnjom dobro. Ne sumnjujući da njihovu djelatnost, unatoč pozitivnim pokazateljima, prate i izvjesni problemi i teškoće, obratili smo se odgovornim rukovodiocima trgovinskih poduzeća da nam odgovore koji su to problemi, kako ih kane rješiti i kada.

Mate Jakovčev, »SLOGA«: IZGRADNJA SKLADISTA

Prije nego što odgovorim na konkretno pitanje, kazat će da naše poduzeće posluje na području dviju općina, sibenske i benkovačke, i da u svim mjestima, gdje su locirane naše prodavaonice, a ima ih 24, rade i druge prodavaonice, poljoprivrednih zadruga ili poduzeća. Meni se čini da bi trgovinu na terenu trebalo integrirati, da kažem okupnuti. Time bi trgovinska djelatnost bolje odgovorila sve većim obavezama. Na ono konkretno pitanje mogu kazati da nam je velik problem nedostatak skladišnog prostora. Naime, robu koju primamo za naše poduzeće više puta nemamo gdje uskladistiti, jer nam se skladišta nalaze u malim sibenskim konobama koje ne odgovaraju svojoj svrhi.

Prvi problem, integraciju trgovine, naravno, ne možemo sami rješiti, ali smo u tom pravcu poduzimali korake. Sto se tiče izgradnje skladišta, u zajednici s »Ishranom« izradili smo elaborat i dobili lokaciju, ali nedostaju finansijska sredstva. Poslovanje u sadašnjim uvjetima ne dopušta tvrdnju da ćemo uspeti namaknuti potrebna sredstva, jer je za spomenuto skladište potrebno smoci više od 100 milijuna dinara. Da bi se dobio kredit, treba osigurati 50 posto učešća, a mi nismo u mogućnosti da to osiguramo. Mišljenja sam da bi se integracijom trgovine na selima i stvaranjem jednoga poduzeća, bez obzira koje će to biti, stvorila sredstva za rješenje glavnoga problema.

Jerko Ljuba, »MESOPROMET«: ZASTARJELA TEHNIČKA SREDSTVA

Naše poduzeće tiže dva glavna problema. To su, u prvom redu, zastarjela tehnička sredstva proizvodnje. Radi se, naime, o klaonici koja se počela podizati u prvim mjesecima 1962. godine. Za prvu etapu sredstva su osigurana. Međutim, druga etapa izgradnje važnija je od prve, jer se njome predviđa podizanje skladišta i hladnjaka za sveže meso. Treba napomenuti da dosadašnja raštrkanost pogona proizvodnje, prerade, skladišta mesa i više stoke umognoće povećava troškove poslovanja. Istina, završetkom prve etape izgradnje klaonice, a to će biti do proljeća iduće godine, stanje bi perspektivno moglo biti bolje, ali, na žalost, druga etapa zahtijeva, prema proračunu po današnjim cijenama, još oko 250 milijuna dinara, te mi se čini da će proći još godina do njene realizacije.

Spomenut ću, također, da smo sami sebi stavili u zadatku da moderniziramo svoju trgovinsku mrežu, da uredimo suvremene i moderne prodavaonice. Danas imamo dvije lijepo uređene prodavaonice, a još bi, po našem mišljenju, trebalo podići moderne prodavaonice. Na kraju, kada je riječ o problemima, ne smije se zaboraviti da je jedan od najvažnijih u poslovanju »Mesoprometa«, i pojave nestasice svježeg mesa u cijeloj zemlji, to se, u prvom redu, odnosi na govedinu i teletinu. U nedostatku tih vrsta mesa tržište se više opskrbjava svinjetinom i pilićima. Završit ću konstatacijom da će zatvaranje dosadašnjih pazara i uvođenje novoga sistema otkaza stoke za klanje postaviti pred ovo poduzeće nove probleme, i da će oni u narednoj godini, uz već iznesene, biti dominantni.

Jere Bego, »TEHNOMATERIJAL«: DOSTAVA ARTIKALA U KUĆE

I naša organizacija i sva problematika okrenuti su prema potrošaču. Međutim, sve ne ide glatko, a na otpor često naižimo i unutar samoga kolektiva. S ciljem da naši potrošači budu što bolje, uslužnije i kulturnije podvorenim činimo ozbiljne korake, ali sa svime nismo zadovoljni. Spomenuo sam već izvještaj otpor i nerazumijevanje pojedinih članova kolektiva prema nastojanjima poduzeća, a to se očituje i kad je riječ o dostavi kupljenih artikala kupcima kući. Ne smiju se, pri tom, mimoći ni neki objektivni razlozi, jer njih uistinu ima, ali red je na svim članovima kolektiva da postojeće teškoće i u tom pogledu uklonimo.

Naše poduzeće posluje sa cementom i ugljem. Tu zna iskrasniti više teškoća, ali smo ove godine uznastojali da i kolinci zadovoljimo potrošače, pa držim da smo i uspjeli, naročito kad je riječ o ogrjevnjom drvu. Poduzeće je već početkom ljeta nabavilo i pohranilo na skladištu nekoliko tisuća kubnih metara drva, te su se potrošači na vrijeme opskrbili. Budući da drva i sada ima dovoljno na skladištu, mislim da smo pitanje te vrste opskrbe skinuli s dnevnog reda.

Međutim, s učinjenim se ne smijemo zadovoljiti, već moramo ići ukorak s potrebama i zahtjevima potrošača. Zbog toga u idućoj godini priči proširenju i uređenju prodavaonice instalacionog materijala, jedne prodavaonice aluminijskih profila, te jednog skladišta. To smo predviđeli u našim planovima i sigurno ćemo realizirati. Ulaganja će iznositi više od 25 milijuna dinara. Ta ulaganja, kao i još veće zalaganje svih članova kolektiva, omogućit će da potrošači budu zadovoljni.

Miro Bujaš, »TKANINA«: NEUREDNA ISPORUKA ARTIKALA

Poslovni rezultati našeg poduzeća ove su godine mnogo bolji u usporedbi s minulom godinom. Spomenut ću, na primjer, da smo ove godine povećali promet za 25 posto. Međutim, teškoća ima. Ovdje su spomenuti neke, po našem mišljenju, najaktuellerne. Eto, transport željeznicom traje u prosjeku deset do petnaest dana, što će negativno odraziti na organizaciju nabave i prodaju robe. Zbog tako dugotrajanja asortimanu kod veletrgovine prispaje i roba naručena od proizvođača, pa se na taj način dupliraju zalihe. Iako sve to negativno utječe na dohodak naše privredne organizacije, način nabave robe ne možemo mijenjati, ako želimo imati dobar asortiman, a do toga nam je uistinu stalo.

Problemi što smo ih naveli usko su vezani i za kredite na obrtnu sredstva. Naime, sada koristimo stalna obrtna sredstva u iznosu kao i prije šest godina. Povremenim krediti, koje nam odobrava Banka, djelomično rješavaju taj naš problem, jer način korištenja nije isti, a postoji mogućnost da ujavek izade neki propis i doveđe do restrikcije, bez obzira na posljedice. Koliko su za nas važna kreditna sredstva, pokazuju ovogodišnji iznos odobrenog kasa-skonta od strane dobavljača, koji u dohotku učestvuje sa 26 posto. Taj pokazatelj je važan, kako za nas, tako i za potrošača, jer se na taj način omogućuje niža prodajna cijena za tri posto. Na kraju bih kazao da rješenja za probleme što smo ih ovdje iznijeli za sada ne nalazimo, jer je to, po našem mišljenju, problem trgovine uopće.

Jugoslav Junakovčić, »ISHRANA«: SKLADISTE U PRVOM PLANU

Prije tri godine sprovedena integracija dviju trgovinskih organizacija u novo poduzeće, pod nazivom »Ishranu«, pokazala je u praksi svoje ekonomsko opravljanje. Jer, ne treba zaboraviti da je modernizacija lokalne trgovine, posebno uvođenje sistema samoposluživanja, počela upravo poslijepodne integracije. Sedmogodišnji perspektivni plan našega poduzeća predviđa da do kraja 1970. godine dosadašnji klasičan način trgovine potpuno zamijenimo poslovanjem po sistemu samoposluživanja. U vezi realisacije tog plana do sada smo otvorili samoposlužnu na rajonu Poljane maršala Tita, samoposlužnu na tržnici, kao i opskrbni centar na principu samoposluživanja za područje Križa i Baldekinia. Za potrebe žitelja Šubićevca »Ishranu« će početkom iduće godine

PROBLEMI TRGOVINSKIH ORGANIZACIJA

**Jedan od imperativa
našeg vremena je i
taj da građani na vrijeme
budu opskrbljeni potrebnim
i kvalitetnim artiklima
Široke potrošnje**

otvoriti adekvatnu samoposlužu, što će veoma dobro doći stanovnicima toga gradskog predjela. Vjerujem da će i potrošači Mandaline, kao i naselja na Ražinama, sa zadovljivom primitu nagovještaj da bismo i u tom predjelu mogli u 1965. godini otvoriti samoposlužu, koja bi bila opskrbljena svim potrebnim živećim namirnicama i kućnim potrepštinama.

Uvjeti pod kojima moderniziramo naše prodajne punktove složeni su i teški. Pravilnom privrednom politikom, koju sproveđe organi radničkog samoupravljanja u poduzeću, osigurava se znatan dio čistog prihoda za fondove i tako se stvaraju investiciona sredstva prijeko potrebljana za modernizaciju trgovine, ali na teret osobnih dohodaka radnika. Istina, vlastita investiciona sredstva nisu dovoljna za ostvarenje planiranih zadataka, ali je istina i to da se krediti vrlo teško dobivaju, iako su našem poduzeću veoma potrebiti.

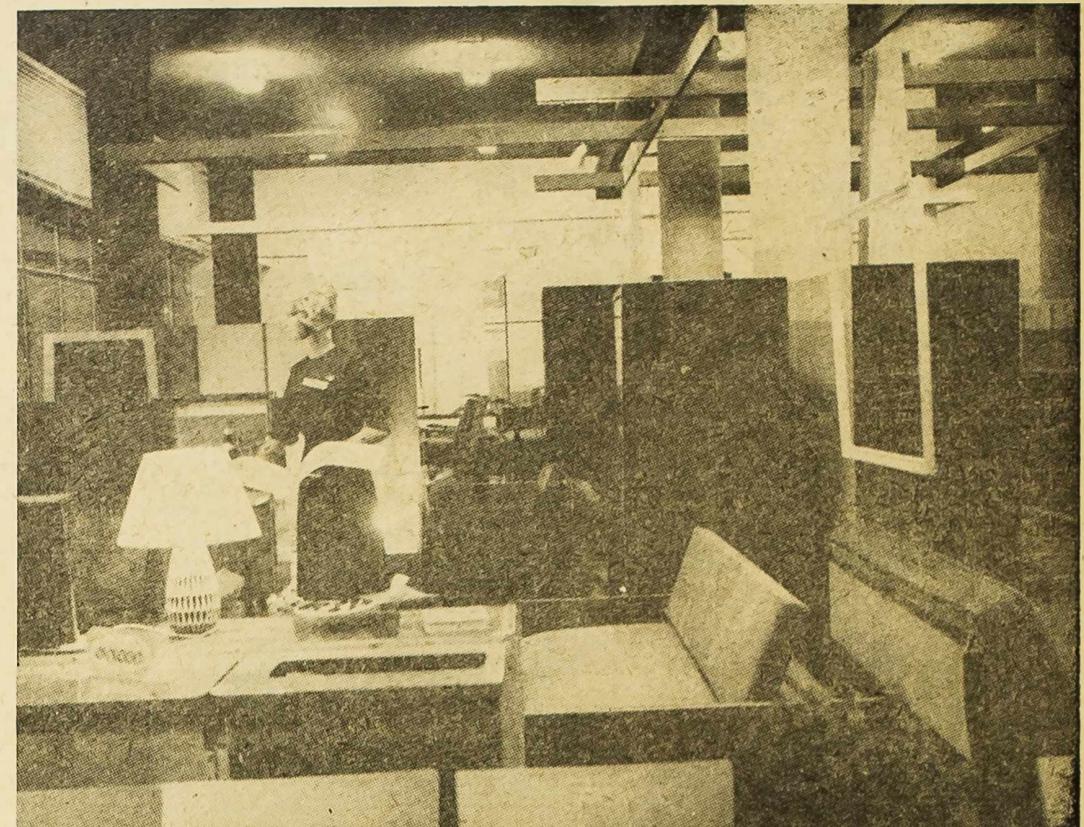
Naš trenutno najaktuelniji problem je izgradnja centralnotranzitnog skladišta sa lokacijom na predjelu Ražina, kapaciteta 100 vagona. Izgradnji toga važnoga poslovog objekta opravljeno pridajemo prioritet, ne samo u interesu daljnog razvitka i modernizacije poslovanja našeg poduzeća nego i zbog razvijenog turizma na našem priobalnom pojusu, koji u turističkoj privredi sve više dobiva na važnost.

Naše poduzeće u kooperaciji s trgovinskim poduzećem »Sloga« ima već otvorene kompletirana zahtjev kod Banke SRH za odobrenje zajma u iznosu od 40 milijuna dinara u svrhu izgradnje navedenog skladišta. Međutim, unatoč činjenici da su i sibenska komuna i Privredni komora kod svoje pozitivno mišljenje o nužnosti hitno zatraženog zajma i učešće poduzeća sa 50 posto vlastitih sredstava, zatraženi dugoročni kredit ipak do sada nije odobren. Razlog je taj da Banka raspolaže s manje sredstava nego to zahtijevaju potrebe poduzeća za spomenutom investicijom.

Nadalje je karakterističan i aktualan problem u poslovanju privredne organizacije — oskudica u nekim delikatesnim i suhomesnatim proizvodima kod nekih naših dobavljača, što je općenita pojava na domaćem tržištu, ali stižu uvjerenja do stavljača da su te poteškoće prolazne naravi.

Stjepan Šinko, »KORNAT«: IMA VIŠE PROBLEMA

Problema ima i treba odabrat i najteže. Za naše prilike to nije teško učiti: skladišni prostor, proširenje i modernizacija prodajnog prostora, uz još niz drugih. Primjer: prije godinu dana otvorili smo prodavaonicu namještaja. Kažu da je suvremena, a situacija je ovakva: kapacitet prodavaonice je godišnje 200 vagona, koeficijent obrtaja deset, što znači da bi trebao biti osi-

guran skladišni prostor za tu prodavaonicu od 25 vagona. A znate li koliki skladišni prostor ona stvarno ima? Svega pet vagona! Ili, drugi primjer: poduzeću služi za centralno skladište petnaest vlažnih i nepristupačnih konoba. Tu nema pregleda ni kontrole nad robom, a gubici su zbog oštećenja na čuvanju i manipulacije veliki. A znate li kolika je godišnja najamnina za ta i takva skladišta? Kazat će: 4 milijuna dinara.

Prodajni prostor također nije mnogo manji problem. Dio postojećih prodavaonica ne odgovara suvremenoj trgovini ni potrebama potrošača. Trebalо bi ih modernizirati. Napomenut ću, također, da u gradskom predjelu Križ nema naše prodavaonice u kojima bi građani mogli nabaviti posude i kućne potrepštine, nema ondje papirnice, a građanima bi, zacijelo, dobro došla i jedna parfumerija.

Kolika bi nam sredstva bila potrebna za najnužnije zahvate? Ne mnogo, svega oko 40 milijuna dinara. I mi bismo to zajednici vratili kroz deset godina.

Andrija Bumber, »PLAVINA«: UREĐENJE PRODAVAONICA

Od postojećih trinaest prodavaonica polovina ne odgovara svojoj namjeni, pa nam je u posljednje vrijeme glavni cilj bio da ih bar djelomično uređimo. Spomenut ću, kad već o tome govorim, da smo u toku ove godine preuređili tri prodavaonice i na tržnici postavili dva nova kioska. Slijedeće godine kajmo na Šubićevcu postaviti novi kiosk, a nabaviti ćemo i kamion o pet tona za što brže i urednije snabdijevanje. Također ćemo u narednoj godini adaptirati dve prodavaonice.

Međutim, pitanje kvalificiranog kadra u prodavaonicama nismo uspjeli rješiti, ali taj primarni zadatak imamo konstantno na umu. Trenutno školujemo izvještajni broj naučnika, pa će to pitanje već uskoro biti skinuto s dnevnog reda.

No, treba kazati da se, s obzirom na povećanje gradskog stanovništva, nameće pitanje otvaranja novih prodajnih punktova, naročito u prigradskim područjima. Dosadašnji kapaciteti ne zadovoljavaju, pa ćemo i tom pitanju posvetiti više pažnje. Sve to, naravno, zavisi o fondovima, jer poduzeće godišnje ostvaruje minimalna sredstva koja bi mogla biti namijenjena investicijama. Nadam se da ćemo ipak namaknuti protrebita sredstva.

Naš vozni park, a raspolažemo s pet kamiona, u cijelini zadovoljava. No, može se kazati da ponekad ipak nisu bili nabavljeni izvjesni artikli, naročito povrće. Razlog tome je po manjkanje na ponudbenom tržištu, a na to je dijelom utjecala i ovogodišnja suša. Cijene artiklima u ovom zimskom periodu kreću se na nivou prošlogodišnjih cijena, pa, ukoliko ne bude nekih promjena izvan naše moći, cijene se u zimskom periodu neće mijenjati.

Komunalni problemi i skromniji investicioni planovi

Odgovor na članak o povećanju tarifa vode radne organizacija »Vodovod i kanalizacija Šibenik« objavljen u »Slobodnoj Dalmaciji« od 22. XII 1964. godine.

U razvijetu komunalne problematike Vodovod i kanalizacija zauzimaju jedno od važnijih problema komune Šibenik. Do sada je u rješavanju toga problema organizacija uspjela riješiti problem snabdijevanja sela vodom, tako da su gotovo sva sela u okolini grada dobila pitku vodu. Od osnivanja Vodovoda, 1878. godine, tek se zadnjih godina uspjelo riješiti problem snabdijevanja sela vodom; Lovozavac, Tromilja, Šupe, uz ta naselja tekuća je voda više od 80 godina, a ona nisu imala razvodnu mrežu. Nastojanjem tih sela, koja su svojim učešćem doprinijela izgradnji mreže, kao i naših fonda, riješilo se problem snabdijevanja vodom načinom ugradnje novih vodovodnih mreža u okolini grada, a da bi taj krajevi dobili pitku vodu.

Treba, uz to, napomenuti da je gradsko tržnica do sada bila jedino snabdijevana sa otočnog područja, a sada, preširenjem vodovodne mreže na okolne zaseoke, glavni dobavljač postaje blizu okolina grada koja se do sada i sama snabdijevala sa gradskim tržnicama. Uz razvijanje vodovodne mreže u okolini rješava se problem ugradnje ugradnje novih vodovodnih mreža u selima i zaseokama, a da bi taj krajevi dobili pitku vodu. Na taj način rješava se i problem snabdijevanja sela vodom; Lovozavac, Tromilja, Šupe, uz ta naselja tekuća je voda više od 80 godina. Nastojanjem tih sela, koja su svojim učešćem doprinijela izgradnji mreže, kao i naših fonda, riješilo se problem snabdijevanja vodom načinom ugradnje novih vodovodnih mreža u okolini grada, a da bi taj krajevi dobili pitku vodu.

Ova radna organizacija razradila je investicioni plan proširenja i izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže ne za potrebe same organizacije, radi nekih »investicionih zahvata«, već da bi riješila način snabdijevanja vodom naselja koja se podiže po urbanističkim planovima iz sredstava individualnih investitora, kao i društvenog sektora, koji je do sada ulazio više milijardi dinara za stambenu izgradnju, a za proširenje vodovodne i kanalizacione mreže ostalo je da ova radna organizacija izvodi radeve iz svojih fondova, bez mogućnosti dobijanja investicionih zajmova, te

nastojimo da u svom planu idemo ukorak sa stambenom izgradnjom i smatramo da ona konstatacija, da bi sa planovima trebali biti skromniji, nije na svom mjestu, i ne možemo shvatiti da se može danas grad Šibenik, kojeg želimo uvrstiti u turističko-industrijski grad dovesti u situaciju da zaostaje u pitanju razvoja vodovodne i kanalizacione mreže i da u predjelima gdje se grade stambeni objekti, te nismo u mogućnosti da ide ukorak sa stambenom izgradnjom?

A autor članka navodi »da ćemo radna organizacija trebati korigirati plan investicija«, a to će se svakako i izvršiti, ali time će se problemi samo povećati. Pitamo se: na koji način rješavati izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže ako ova radna organizacija nema dovoljno sredstava, te nije u mogućnosti da ide ukorak sa stambenom izgradnjom? A autor članka navodi »da ćemo radna organizacija trebati korigirati plan investicija«, a to će se svakako i izvršiti, ali time će se problemi samo povećati.

Za svakog građanina povećanje cijena nije u skladu sa njenim ličnim nastojanjem da bolje živi ali ako komunalni problemi grada traže i izvjesne žrtve, treba ocijeniti da li smo jaci da te obavejte i žrtve preuzmemmo naštrb ličnog standarda, ili da pred stvarnošću zavaramo oči s nastojanjem da ćemo svoj standard.

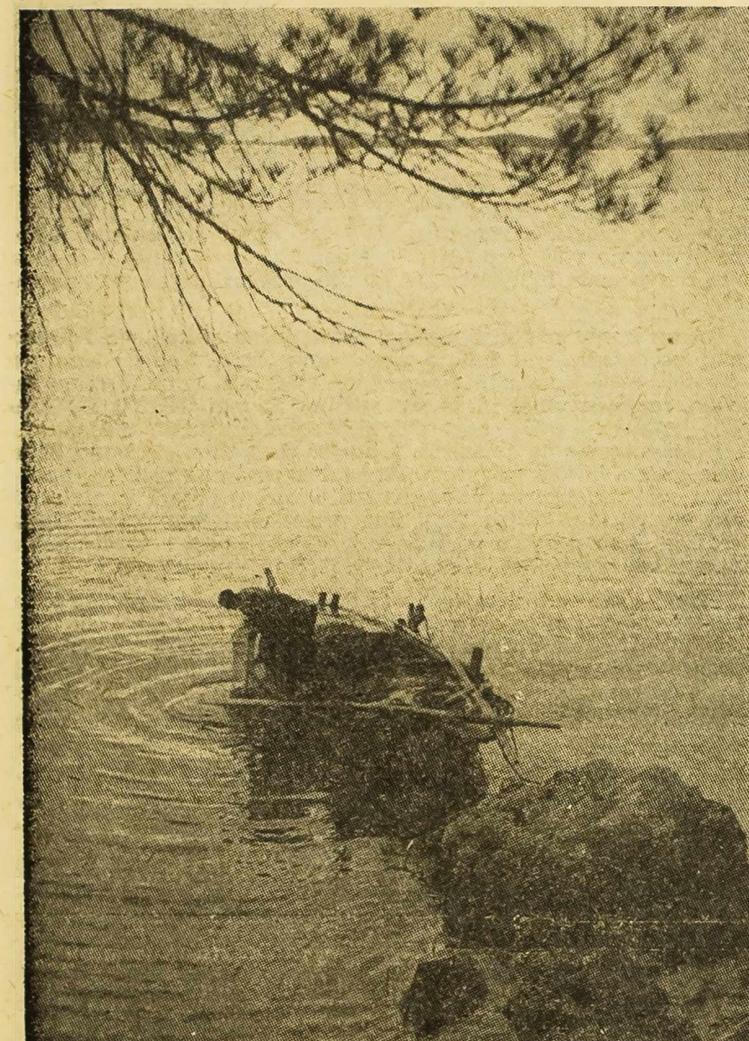
</div

Ovih dana uz našu obalu

BILI SU RIBARI - I OSTALI RIBARI

Ne možemo prigovoriti našim nastojanjima da u turističkoj sezoni privučemo goste, među ostalim i našim raritetima vezanim za pomorstvo, lov i ribolov. Drugo je pitanje, što im tu zaista možemo pružiti, a ono treće, što zapravo pružamo.

Obilazeći područje naše obale ovoga ljeta, nismo se mogli oteći utisku da se među mnogim ljudima naprosto uvriježila navika da nešto reklamiraju, bez prvog nastojanja da stvarno

Tipična ribarska idila uz našu obalu (Slika 1). Motiv mnogo puta prikazan i u radovima umjetnika. Takav se stvarno doim, gledajući ga kroz okno automobila koji se načas zauštavlja: zelena borovina kroz koju se vidi mirno modro mo-

re, što bi se, da nije ono nekoliko otočića, stopilo sa istom bojom neba. Ribarska lađa privezana uz hrid. Ribaragnut nad mrežom. Ljepota dosta divljena. Romantika kojoj načas podliježemo.

No, priđimo bliže (Slika 2). Vidimo detalj jednog života vezanog za more. Za ono što more daje ljudima. Upoznao sam starije ribara Stipu i njegova druga Marijana. Lovili su meke za noćni veliki lov. Vilika mreža je već nekoliko sati u moru iz koje oni vade sitne »uzorkice«.

— Evo vidite! — rekao je Marijan. Ni ovoga sitniša nema u vijek dovoljno. Inače u ovim uvalama kod Primoštena ima dobre plave i bijele rive.

Obojica love još od malih nogu. Očevi, pa čak i djedovi — bili su im ribari!

Konačno, na otoku Krapnju susreo sam i jednoga od veterana ronilaca Jerka Tanfara (Slika 5) kojemu je ronilački posao bilo zanimanje punih 36 godina.

— U mojoj porodici bilo je petoro braće i tri setre, kaže Jere Tanfara. Život nam je bio takav da je deset barila grožđa, 20 litara ulja i 20 kilograma smokava bilo često sve ono što smo preko godine imali. Ribarili smo, ali smo bili gladni. U mornarici sam 1927. u Tivtu završio ronilački kurs, a 1929. god. otisao sam u Argentinu. Vratio sam se 1936., sagradio kuću i o-

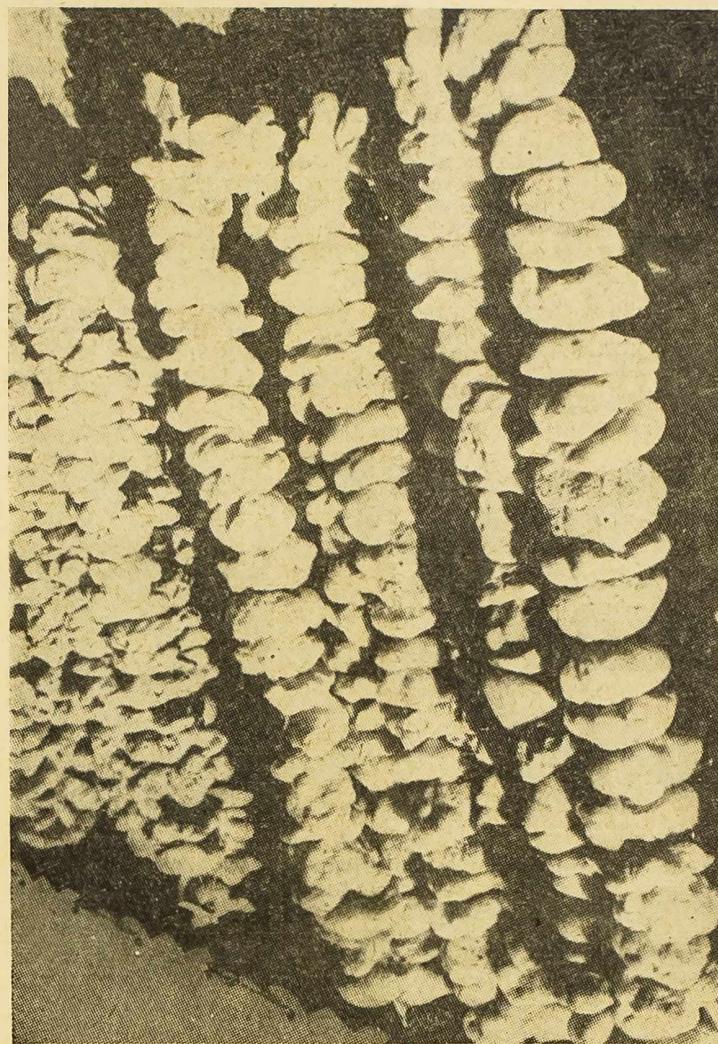
ženio se. U Americi sam stalno radio kao ronilac.

Bio sam u Buenos Airesu i drugdje. Nakon povraća u zemlju, radio sam kao ronilac sve do 1962. godine. Danas, kada sam penzioner, osjećam posljedice toga dugogodišnjeg rada pod vodom. Svi oni koji rone u ranoj mladosti, osjećaju to kasnije i te kako dobro.

Zamolili smo ga da nam ispriča koji uzbudjivi događaj što se zbio pod vodom.

— Da, sjetio se odmah stari ronilac — bilo je to u Mandolini, 1928. godine, na mjestu gdje su stajali razarači. Dizalica je podizala »bovu», a ja sam

pod vodom obilazio lance kojima je ona bila pričvršćena. Jedno je uže sklinzulo i ja sam nekako bio odbačen na dno. Sva je sreća bila da je dolje bio mulj. Davao sam signale opasnosti, ali me nisu razumjeli. Dubina je bila 31 metar, ronilačka cijev se zapela, pa su je moralni presjeći. Ostao sam bez zraka. Jedan sin mi završava ekonomsku školu, a drugi je mornar. U glavnom dobro nam je.

U Krapnju, na otoku spužava (Slika 3), vidio sam rad nekoliko žena u rafineriji. Proizvodnja spužava, stara više od 2 stoljeća, danas stagnira. Nitko se na Jadranu, osim Krapljana, ne bavi tim poslom. O spužvarstvu, uz koje je usko povezana profesija, ronilaca, vrijedi da zabilježimo nešto više. Spužvarstvo na otoku, kako ove godine, tako i u perspektivi, nema izgleda da će se uspješnije razvijati. Nema mlađih ronilaca, koji bi zamijenili one starije. I sadašnji propisi ne pogoduju da se ronoci regрутiraju iz poslovnika ronilaca, tj. moraju da ispunjavaju i neke druge uvjete (jedan izučeni zanat, itd.). Naša obala je, osim toga, osobito na malim dubinama već dosta izlovljena, što se tiče spužava. Sada, ako se hoće doprijeti do kvalitetne spužve, treba roniti na dubini od 40 do 60 metara. To je veoma težak i naporan posao. Reproduktioni materijal za preradu, te materijal za ulov spužava, toliko je poskupio da su troškovi proizvodnje po-

rasli daleko više nego što bi se mogla podići cijena spužvi. U prošloj godini ulovljeno je nešto ispod 4000 kilograma spužava, dok se u ovoj godini ta količina biti manja za 10 posto. Cijena na vanjskom tržištu kreće se od 10 do 30 dolara, ali je i kod nas spužva traženi artikl, osobito u keramičkoj industriji, industriji, guma i obuće, namještaja itd. Izlaz iz sadašnje situacije bit će, možda, u tome da se organizira lov po Sredozemlju, uz obale Afrike. Tako bi se lov na području Jadranu na nekoliko godina prekinuo — da spužve miruju i porastu.

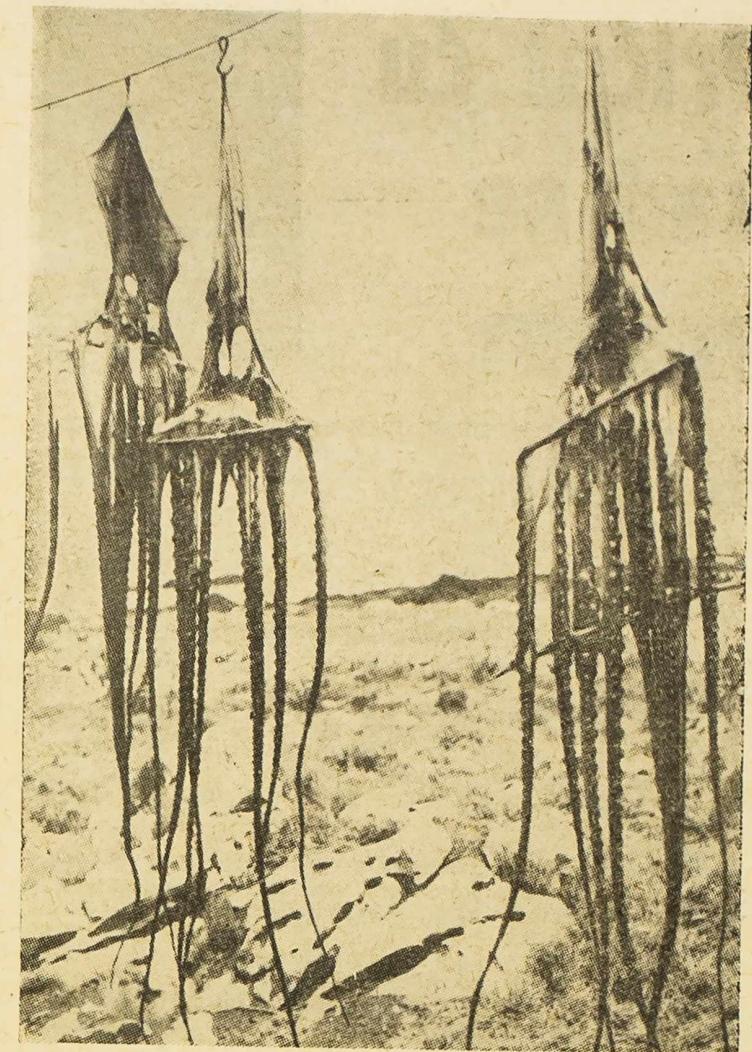
U toku su mjere preko »Kornat - eksporta« iz Zagreba, koji je stupio u kontakt s vladama nekih afričkih zemalja. Kada će to biti ostvareno, nije poznato, ali će Krapljani opet morati da potraže druge vode za ulov spužava, svakako, uz drugačiju organizaciju i zamisao nego što je to bilo prije nekoliko godina, kada je takav pothvat završio neuspjehom.

Na jednom drugom mjestu, na sasvim suprotnoj strani, kod Prosike, upoznali smo nekoliko ljudi (Slika 5) koji gotovo čitav svoj život ne napuštaju ovaj »osamljeni« kraj. Oni su, možda, zanimljivi već i po činjenici što su u isto vrijeme i »slatkovodni« i »morski« ribari.

Tu, na uskom kanalu, prokopanom za regulaciju jezera Vrana, smjestile su se njihove stare kamene kuće. U sezonu, kad riba u većim količinama pritjeće iz velikih jezera prema moru i kad se hvata u dva akumulaciona bazena, ti ribari zaista imaju posla. S tog mesta otprema se

svježa riba u mnoge krajeve naše zemlje. Naprotiv, kad je ribolovna sezona na moru, izidu sa svojim brodovima tamо pod otok Murter da love plavu ribu. Ponekad ih možete vidjeti kako uskim čamcima krstare jezerom i mjesto ribe love divlje patke, liske i ostalu divljač. Ako ste dobre sreće, možete dogoditi da u jedno od kuća s pocrneljim kaminama budete posluženi dobrom ribarskom zakuskom, koja je, osim toga i prilično jef-tina. I to ne samo ljeti nego i zimi, kada je mala gostionica kraj ceste zatvorena.

Kornati su daleko. Osobito sada — zimi. Međutim, ljudi onamo odlaze i u sadašnje vrijeme, iako ne »radi sporta«. To je svakodnevni posao i rad ribara s otoka Murtera. Na Kornatima, tamo na otoku Žaknju, postoji otkupna stanica, gdje se sklanjuju ribari za vrijeme odmora i nevremena. Pusto mjesto, gdje se čuje samo gukanje galebova.

Ove sušene hobotnice (Slika

6), koje vjetar nekako sablasno njiše, kao da civle — pomičući se na svojim kukama po metalnoj žici. No, one su omiljena zimska hrana ribara, koje se, osim toga, veoma lako priprema. To jelo nismo, naravno, vidjeli ni u jednom jelovniku naše ugostiteljske mreže. Možda ga nema i zato — što jelo nije odviše mekano . . .

Tekst i snimci: J. Celar

Glava kuće brodi nošena naslijedenim nemirom

Mnogi od nas poznaju otok Zlarin, ali ipak: to je otok sa 1.000 stanovnika, brdotiv, naselje je ravno kao dlan, područje sa 7 km², omeđeno bistrim, a naročito čistim i slanim morem. Preko ljeta se naročito osjeća miris toga mora, pomiješan sa šumom tamariša.

Zlarin, poznat opjevani Zlarin i njegove žene, čiji život počinje u ranim jutarnjim satima do smirenja dana. Prirodan hod daje im posebnu čar, zahvaljujući starim običajima nošenja na glavi. Zlarinske žene iz naraštaja u naraštaj obavljaju sve poslove, uključujući tu i obradu polja, kao i manualne rade. U toplim ljetnim poslijepodnevnim satima vide se pred kućom, predu i pletu za zimu.

Ne stide se zlarinske žene nikakvog rada i nije im težak.

Muškarci radije plove dalekim morima, a prije rata iselili su u druge kontinente. One malo škrte zemlje nije bilo dovoljno za opstanak na otoku.

Novo doba prodrlje je i do njih. Stari žitelji se pomalo još drže starih principa i nerado prihvataju novo, ali u mnogim kućama pored kamina stoji bijeli električni štednjak.

Zlarinjani su danas zaposleni u gradu, ostali (rijetki) bave se ribolovom, neki studiraju. Ima ih svugde.

Ljeti je Zlarin put turista. Do listopada, za još preostalih sunčanih dana, stalno nadolaze veće organizirane grupe Austrijanaca, a zatim Zlarin ostaje tih i ponosa na svome vlastitom području, neometan više ni od koga. Ostaju ti ljudi, najviše žene sa svojim malim radostima i brigama. »Glava kuće« kroz zimu brodi nošena naslijedenim nemirom vruđanjanja, ili se zaposli u kojem gradu Amerike.

Ranije je bio običaj — ostajati van zemlje više od četrdeset godina. Žene nisu mogle, a neke ni htjele da slijede za »glavama kuće«. A zatim, nošeni nostalgijom, vraćaju se ljudi da prožive kraj svoje starosti među svojima, na sačuvanom ognjištu.

Neki su teškim i dugogodišnjim radom zaradili dobre pare, čak i zavidnu penziju, ali po povratku, iscrpljeni teškim radom u tudini, kratko uživaju plodove svoga rada.

Pomažu povratnici svoje selo novčano, savjetima; boli ih ako se nešto može napraviti, a nije napravljeno. A zamjeraka pomalo ima, npr. pekara (ah, ta pekara!), o kojoj se godinama govoril, zatim mlijeko, koje nikome i ne pada na pamet, osim konzerviranog, jer u Hotelu, kad tražiš mlijeko, osoblje vam vrlo ljubazno ponudi »ono u prahu«. Bistra starica Zlarinka, koja je cijeli život bila i »muž i žena u kući«, čudi se šta je to jogurt. Ona poznaje samo sirenje.

Zlarin, koji je udaljen od grada samo 3,5 milje, nekad je vrlo dalek. A ni prijevoz nije baš jeftin, ali o tome je mnogo već bilo pisano. Mislim da je važnije što djeca Zlarina nisu čula za lutkarsko kazalište. Nikad nisu vidjeli lutku koja pored dobrog animatora može dočarati igru iz onih priča koje oni dobro poznaju. A s malo volje sve bi se to lako dalo urediti. Kazalište mladih, gostuje po svim okolnim mjestima, a Zlarin nema pogodne prostorije.

Stranci pozdravljaju Zlarinke na odlasku na našem materinjem jeziku:

— Zdravo ostajte, vrijedne Zlarinske žene, i zdravo da si lijepi, svježi Zlarine! I vraćaju se ponovo!

M. Luša

Pričat ću kad se vratim

MORNAR ANTON GUARDIJANCIĆ služi vojni rok na minopolagaču. Rodom je iz Podgrada kod Ilirske Bistre, ima 22 godine, po zanimanju je alatinčar. Kad smo ga upitali kako je doživio prve mornarske dane, Anton je rekao:

— Nek vas ne začudi: trebao sam naučiti plivati. Istina, nije mi to bio prvi susret s morem, ali sam ga do tada više gladio pogledom nego u njemu uživao. Ali, kakav bi to bio mornar koji ne bi znao plivati? Pa je tako i počelo.

Znači li to da ste se snašli na moru?

— Svakako. Mornarski život ima svojih specifičnosti, više smo na pučini nego na kopnu, ali se i na krstarenjima doživlju mnogo lijepoga.

Kao nam primjer?

— Pa, upoznao sam toliko naših mjesta i otoka. Kad se ne gdje zaustavimo, obavezno razgledavamo historijske znamenitosti, susrećemo se s radnim ljudima. Da kojim slučajem nisam došao u mornaricu, mnogo bih toga bio manje vido. I ne samo to...

Nego?

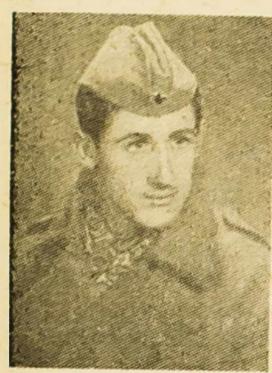
— Pa, kako da kažem? Eto, prije me nisu zanimali međunarodni događaji i sve ono što se zove politika. Danas je sasvim drukčije. Zahvaljujući dobrim starješinama, danas su mi satovi političke nastave veoma dragi. Preko njih upozano sam se s mnogim značajnim zbivanjima i kod nas i u svijetu.

Da li Vam je Armija još nešto pružila?

— Jest. Polazio sam tečaj za motoriste, koji je trajao šest mjeseci. Postao sam motorist, stručnjak. A motori su me uvijek zanimali, samo nisam imao prilike. Kada odslužim rok, nastojat će da radim i pohađam srodnu srednju tehničku školu. Mislim da će uspeti.

Recite nam što Vam se najviše svjedoči u vojničkom životu?

— Ima ih više, a ograničiti ću se na jednu stvar. To je drugarstvo. Nisam ni u snu vjerovala da ono, može biti tako čvrsto, i to ne samo medju nama »rokovcima« nego i starješinama.

Škola poslije koje ne tražim diplomu

Sjedimo i razgovaramo. I sve mi se čini da Sarinci, to dosad nikad čuveno selo blizu Prnjavora, nisu daleko. Nosi ih u sebi **SLOBODAN VUJASINOVIC**, govori o njima sada vojnik, prije

DVIJE GODINE U NACISTICKIM LOGORIMA

Piše: T. Dean, preživjeli logoraš iz Dachau-a

Monstruozni logor

Dachau je izrastao u grad u eri hitlerizma; smješten je svega nekoliko kilometara od močvarnog terena velikih bavarskih šuma. Na tome području prvi zatvorenici, uglavnom njemački komunisti, židovi, španski borci i mnogi drugi, uz masovnu dnevnu likvidaciju, podigli su jedan od prvih i najvećih koncentracijskih logora u Hitlerovoj Njemačkoj. Dachau je nica i rastao u vječitoj sumaglići dima, koji je neprekidno kuljao iz dimnjaka obližnje tvornice smrti.

VIDJESMO ZIVE SKELETE

Iscrpjeni beskrnjim putovanjem u najtežim uvjetima nešpavanja, gladi i žedi, poslije desetak dana vožnje u zatvorenim vagonima za stoku, izišli smo na bavarsko tlo u neposrednoj blizini Münchena, grada u kome je nacizam rođen. Od stanice do logora išli smo dvadeset minutu u koloni; noge su otkazivale poslušnost, a tijela su se kao pijana klatila. Pred nama se na jednom ukazao veliki prostor ograđen bodljikavom žicom i sa velikim brojem stražarskih kula, iz kojih su virile cijevi automatskih oružja i glave SS stražara s poznatim amblemima smrти na kapama i reverzima zelenih bluzu. U logoru smo ušli kroz velika svodna vrata, a SS oficir, voda našeg puta, izmrmljao je neke riječi koje tada nitko od nas nije razumio. U logoru su svugde unaoko stajala tijela obučena u razne pruge, umazane šarenim bojama sa natpisom K. L. na ledima, ili u zebrastim uniformama s raznim oznakama na njima. Naviknuti na dolazak novih

zemljoradnik. Zbore o tome uskoro 22 godine života, od toga dve date Armiji i braniku Slobode.

Sjedimo i razgovaramo. A Slobodanove žive i nemirne oči pričaju o jednome novom vidokrugu što je iznenada narastao po dolaska u garnizoni krug. One bi mogle kazati i one prijašnje stvari, one bi mogle izreći i onaj dvadeset drugi dan u listopadu prije dvije godine, kad je partijska organizacija u Sarincima primila još jednog člana. A Slobodan, eto, kaže da se takav događaj ne zaboravlja, da se ne može zaboraviti.

Sjedimo: on, vojnik, i ja. I razgovaramo. Jedan bilježi, dok drugi, u uniformi, priča: jednostavno, razumljivo. Govori o šestomjesečnom kursu za saobraćajce, o položenom vozačkom ispitu. I smiješ se. I u tom širokom smješku usne su s ponosom prenijele riječi o jednoj davnoj želji, koja se ostvarila u Armiji. Jer, Slobodan je vozač, šofer. On, zemljoradnik, kome je garnizoni krug pružio sijaset radosti, i nove vidike, i mnogo toga što škrtla zemlja i jedno daleko, rođeno selo, ne bi nikada. Možda za to i ono: hvala našoj Armiji! Slobodan je rekao te riječi i ne želimo da ostanu zaboravljene u novinarskom notesu. Ne bi mu bilo drago.

A kada dođe dan da se uz pjesmu ostavi ovaj grad, i od armijskog života ostanu sjećanja, i fotografije s potpisom omiljenog starješine, kada dođe taj dan, Armija će ostati u Slobodanu. Govorit će o njoj jedno novo zanimanje, jedan novi svijet na koga je pogled pružen u dvadeset i nekoliko mjeseci vojničkog života, nosit će u sebi dugo i dugo sliku jednoga garnizona i stotina novih drugova. Koji će ostati kao uspomena na školu poslike koje ne tražim diplomu, koji će biti sa Slobodanom i u Sarincima i bilo gdje, ali svugde, jer je Armija bila život i osjećaj da postane veći.

Sjedimo i razgovaramo. I u tom razgovoru čuje se često riječ Konges, ovaj posljednji, što je i u Slobodanu, nekad zemljoradniku danas vojniku i vozaču, ulio još više snage i želje da i Armiji danas, i u »civilstvu«, sutra, bude komunista. A zna se što ta riječ znači.

Ukazao mi se novi svijet

— Vjerujte, nisu to puke riječi: pred mojim očima radao se novi svijet. Došao sam u Armiju sa svojim životom i svojim navikama, u kojima, vidim, sada, nije sve bilo stavljeno na svoje mjesto. Ovdje sam shvatio mnogo toga, i raduje me ta spoznaja, to osjećanje da sam postao još bolji, sebi bliži — drugima zahvaljan: jer, drugovi su te starješine, ko s bratom se razgovaraju i pitaju. A oni nikad ne zataje, uvijek nađu vremena i strpljenja da objasne, da rastumače.

To su riječi **BLAGOJA TONČEVSKOG** iz Pirave kod Titova Velesa, odakle je krenuo regрутски kuferom u Armiju. To nam je kazao traktorista Blagoje u civilu. Jer, sada razgovaramo s vojnikom sa šoferskim ispitom i desetarom. A do toga put nije bio ni kratak ni lak.

— Kada nam došao u Armiju ubrzao sam uvidio da to nije samo »vojnički hljebac«. Imam ovdje mnogo, mnogo toga što im rođena kuća nikada nije pružila. Selo maleno, sa svojom ugodnom kolotečinom, bez zabave. A ovdje: i televizor, i knjige, i novine, i šah. Kuća jest kuća i rodni prag zna se što je za sva-

Najbolji strijelci

U povodu proslave Dana Armijske, 21. XII 1964. godine, održano je među strijelcima škole II stupnja tradicionalno takmičenje gađanja MK puškom, a za prijelazni pehar predsjednika Skupštine općine Šibenik, za najbolji ekipni i pojedinačni plasman. U takmičenju je uče-

stvovalo 36 takmičara u 12 ekipa.

U ekipnoj konkurenциji za žene prvo mjesto i pehar pripao su ekipi Pedagoške gimnazije, sa 138 bodova, drugo ekipi Škole učenika u privredi, sa 96 bodova, a treće mjesto ekipi Srednje medicinske škole, sa 75

a možda i iz opravdanog straha — nisu nam se približavali, a mnogi nisu ni obraćali pažnju na nas. Bili su to, u većini slučaju, skeleti u kojima smo, tek kad bi podigli glave, vidjeli da su ljudi. Išli smo naprijed bez riječi. Bili smo ispunjeni grozotom prvih utisaka, i zle slutnje pritiskivali nam izmučena tijela kao mora.

Odmah po ulasku u logor oduzeli su nam sve stvari, a malo zatim pala je komanda za svačenje dogola. Bio je listopad, osjećala se hladna bavarska zima, a u nama su se topili posljednji atomi kalorija. Tako goli stajali smo na otvorenom više od dva sata, a kroz to vrijeme dvojica logoraša su nas šišala tupim brijačim mašinama. Kosu su nam ošišali sasvim nisko, a od čela do potiljka obrijali u širini od dva cm. Tu oznaku sramote na glavi zatvorenici su nazvali »Cesta Moskva — Berlin«. Trčiće korakom odatle sproveli su nas pod tople tuševe, a zatim gole ponovo van, pred skladistiću odjeće sakupljene od svih porobljenih naroda Europe. Svatko je morao uzeti i obući ono što mu se dalo. Izvora nije bilo. Poslije svega onoga što smo u vožnji preživjeli, hladnoća nas je potpuno dotukla i svatko je najvećom brzinom navlačio na sebe dobiveno prnje: hlače talijanskog, kaput francuskog, a kapu poljskog vojnika, i obratno. Prozeble noge, omotane krpama, dobile su cipele od izdubanog drva. Bilo je strašno pogledati na što smo ličili, žalosno i goteskno u isti mah. Međusobno smo se jedva raspoznavali. Smjestili su nas u baraku, karantena blok broj 25, koja je bila ograđena žicom i posebno čuvana. U njoj se već nalazilo oko 500 zatvorenika, uglavnom ruske, češke i poljske narodnosti.

Ulaskom u logor postali smo brojevi, koje je svaki logoraš nosio ušiveno na desnoj strani kaputa. Uz broj, politički zatvorenici nosili su i crveni trokut, kriminalci — zeleni, a židovi — šestostokrati žuti zvijezde. Međusobno smo se nazivali poimeno, ali za logorsku hijerarhiju i esesovce mi smo uvek bili samo brojevi, i ništa više od toga nismo ni predstavljali. Na čelu svake barake stajao je blokfirer, a u pregrađenim odjeljenjima stubenfirer. Ta unutarlogorska hijerarhija bila je sastavljena od zatvorenika, uglavnom kriminalaca, Nijemaca i drugih poznavalaca njemačkog jezika, starijih zatvorenika. Svi zatvorenici bili su podijeljeni i svrstanici u radne jedinice, na čijem čelu su stajali, kapoi, opet zatvorenici regrutirani iz iste kategorije ljudi. Oni su, u najviše slučaju radi samoodržanja, bezdušno i svirepo provodili hitlerovsku politiku istrebljenja.

U rukama te logorske elite nalazila su se skladistića, kuhinje i distribucija logorske hrane, pa su oni, iako pod stalnom prisilom esesovaca, vukli iz toga koristu, bolje i toplije se oblačili, kvalitetnije se hranili i najčešće bili pošteđeni od mlađenja, dnevne likvidacije i konstatnog fizičkog iscrpljivanja pri najtežim radovima. Ali, to samo dotle dok se ne bi bilo čime zamje-

koga, ali i garnizon je jedna velika obitelj u kojoj se živi i rađa.

— Mogao bih vam pričati mnogo toga, jer ima o čemu da se govori. Eto, vidite, položio sam vozački ispit. Sutra, kad se vratim, moći ću da potražim i bolje zaposlenje. Bit će mi bolje, i živjet ću bolje. A svjestan sam da za to trebam nekome zahvaliti, Armiji, kome drugome.

— Kako podnosim vojnički život? Dobro! Bit ću iskren i kazat ću da sam najviše iznenaden drugarstvom starješina. Slušao sam da je tako, ali sam se sada uvjeren. Ima trenutaka koji se ne nadaju ni opisati. Ima velik broj starješina koji su u pravom smislu drugovi. Taj osjećaj nikad neće biti izbrisani iz mene.

— Armija mi je pružila znanje: i tehničko i političko. Oboje je išlo uporedno. Armija mi je pored svakodnevnoga vojničkog zanimanja omogućila razonodu: mlad sam čovjek, i ona mi je potrebna. I onoga dana kada skinem uniformu — neću prestati biti vojnik, jer svi smo vojnici ove zemlje. Jer je ova Armija narod. Jer je narod Armija.

Jedan za sve, svih za jednog

— Vidite kako to čovjeku drago bude. Kaže nama starješina na minopolagaču: »Uzmite, dečki, koju hoćete knjigu, ne ženirajte se, ima ih dobro, zanimljivih!« I mi čitamo, uzimljemo. A komadir mnogo voli lijepo štivo i mnogo knjiga kupuje, već sada ima čitavu malu biblioteku. Ja sam ih pročitao petnaestak do sada. Ostala mi ta navika iz civila.

A na brodu nas nije mnogo, prava jedna obitelj, pa i jesmo tako, pomažemo se i volimo, prava smo braća. Kad izademo na »čvrsto«, onda komandir i starješine sjednu s nama, šetamo zajedno, razgledavamo. A ja sve mislim: E, moj **GOJKO BOGDAN**. Ljepše ti je ovdje nego dok si bio metalostrugar u Mostaru. A i njega se sjetim ponekad. I Zorice se sjetim, ne samo kada dođe pismo, ili kad ga pišem. Pa i u tim pismima napišem ponešto o sebi mornaru, a valovima i o brodu, o posadi i starješini koji mnogo čita knjige. Koji ima pravu malu biblioteku. Napišem da čitam i da ću po islasku iz vojske raditi i studirati na Pedagoškoj akademiji. Znam da će joj biti drago.

Eto, rekao sam vam to, i što da nastavim. Ima mnogo toga da se kaže. Bojim se da nešto ne izbjegne. A to možete da zabilježite: da će mi ove dvije godine biti nezaboravni trenuci. Pomogle su mi da mnogo više cijenim ljudske vrline, jer se to kod nas mornara mnogo poštuje. Pričat ću o tome i poslije demobilizacije. Neću kazati da mi taj dan neće biti drag, ali dobro znam da se neke stvari neće nikada zaboraviti. Svaki sat sproveđen da brodi, na moru, mirnom ili burnom, bio je ljubav za dobro domovine. Zapišite to ne zaboraviti, jer će to poći u novine i možda više nikada neću imati prilike da govorim i za sebe i za druge! A moje riječi govore i misli mojih drugova, sa kojima sam sproveo gotovo dvije godine, najljepše godine. Eto, i uima njih, tim godina koje nisu donijele staž, ali jesu nova saznanja i pregrše radosti, neka bude hvala svima onima koji su se trudili da nam pruže što više od svoga znanja i bili drugovi bez obzira na godine i na činove! Jer, jesmo i bit ćemo: jedan za sve, svih za jednoga!

bodova.

U ekipnoj konkurenциji za muškarce prvo mjesto i pehar pripalo su ekipi Metalurško-tehnološke škole, sa 175 bodova, drugo Školi učenika u privredi, sa 160 bodova, a treće ekipi Srednje ekonomsko škole, sa 98 bodova.

U pojedinačnoj konkurenциji za žene prvo mjesto pripalo je učenici Škole učenika u privredi Desi Relja, sa 59 bodova, drugo mjesto učenici Pedagoške

gimnazije Marijani Kuktić, sa 58 bodova, a treće također učenici Pedagoške gimnazije Jagodić Torić, sa 42 bodova.

U pojedinačnoj konkurenциji za muškarce prvo mjesto je pripalo učeniku Metalurško-tehnološke škole Ivici Grgasu, sa 69 bodova, drugo učeniku iz Pedagoške gimnazije Milivoju Milišu, sa 64 bodova, a treće učeniku Metalurško-tehnološke škole Milošu Ležaiću, sa 59 bodova.

rili, dok bi u divljim harangama nad svojim bespomoćnim kolegama slijepo izvršavali volju gestapo, ili dok ne bi mnogo toga i vidjeli, a zatim bi jednostavno noću nestajali.

SVAKODNEVNO PRIDOLAZE NOVI

U barakama su se nalazili kreveti na sratovate, i svatko od pridošlih dobio je slamaricu i dva pokrivača. Međutim, baš od dana našeg dolaska pa kasnije, u Dachau

Velika manifestacija jugoslavenske zborne muzike

„Kolo“ na nagradnom takmičenju u Beogradu

Na vrhu jugoslavenske zborne muzike

Preko 900 pjevača prođe filiralo je 12., 13. i 14. XII 1964. pozornicom Kolarčeva narodnog univerziteta u Beogradu učestvujući u nagradnom takmičenju amaterskih zborova Jugoslavije, a u povodu proslave 50-godišnjice smrti Stevana Mokranja.

Veličanstvena manifestacija kojom je obilježena godišnjica smrti velikana naše muzičke prošlosti bila je uistinu impozantna. U centru pažnje, kako naše muzičke publike, tako i stranih promatrača (prisutvali su predstavnici SSSR, SAD, CSSR, Bugarske, Mađarske itd.) bilo je nagradno takmičenje. Bez obzira na manje propuste organizatora (forma, metod takmičenja, pa djelemočno i sastav i odluke žirija) i odgovornih u JRT, koji, pored obećanja i najave u programu, nisu prenosili televizijski niti jednu priredbu, možemo s pravom kazati da je protekla smotra vrhunskih jugoslavenskih zborova bila kulturna manifestacija najvišeg nivoa. Nekoliko pjevačkih zborova (»Branko Kršmanović« — Beograd, »Kolo« — Šibenik, »Svetozar Marković« — Novi Sad, »Proleter« — Sarajevo, »Joža Vlahović« — Zagreb) pokazali su da jugoslavenska reproduktivna zborna muzika ne samo ne stagnira nego, dapače, da se stalno razvija i kvalitetno jača. Bio je pravi užitak slušati pjevanje renumiranih jugoslavenskih zborova, posebno drugog dana takmičenja, kada je svaki zbor izveo po jedno djelo Stevana Mokranja i jedno po slobodnom izboru.

»MI MLADI« — KOMPOZICIJA NAŠEG SUGRADANINA LOVRE ŽUPANOVIĆA

Prve večeri zborovi su izvodili 10 kompozicija nepoznatih autora. Svaka kompozicija izvedena je u dvije interpretacije dvaju zborova. S obzirom na reagiranje publike i kasnije odluke žirija, zamisao organizatora da raspisivanjem natječaja stimulira stvaralaštvo jugoslavenskih kompozitora u oblasti zborne muzike nije rezultirala visokim rezultatom. Svi 10 kompozicija ni u čemu ne prelaze okvire jugoslovenskog projekta u toj grani muzike. Ne čudi nas zato odluka žirija da

se nagrade samo dvije kompozicije, s tim da se prva nagrada ne dodjeli. Začuđuje jedino obrisloženje da se prva nagrada ne dodjeljuje, jer kompozicije nisu dostupne za izvođenje amaterskih zborova. Kompozicija našeg sugradanina, kompozitora Lovre Županovića »Mi mladi«, koju je interpretiralo »Kolo« i zbor iz Kranja, nije nagrada, ali zasluguje posebno priznanje kao jedino djelo pisano suvremenim muzičkim jezikom (možda je žiriju upravo to smetalo).

Treba naglasiti da su i muzički krugovi Beograda istakli da je spomenuta kompozicija jedna od intonativno i ritmički najtežih ne samo u krugu kompozicija koje su stigle na natječaj nego i u cijelokupnoj našoj poslijeratnoj zbornoj muzičkoj literaturi. Toga prvog dana svi zborovi, osim možda zborova iz Bitolja, Ljubljane i Trogorda, s uspjehom su izvodili kompozicije odabrane na natječaju.

BEOGRAĐANI: »BRAVO KOLO«

Drugo veče bilo je za zborove interesantnije, jer je žiri ocjenjivao isključivo kvalitet zabora, disciplinu, kulturno tonu, diktiju, intonaciju i interpretaciju). Prvi po redu nastupio je zbor Glazbene matice iz Ljubljane — utisak solidan, ali nedovoljan za visoki plasman. Drugi po redu nastupio je »Kolo« iz Šibenika. Nakon prvog dana, kada su kompozicije koje je taj zbor izvodio osrednje prihváćene, očekivao se s posebnim interesom nastupoga renomiranog zabora. Prvi zvuci Monkranjeće VII rukoveti nagovijestili su da je iznenadenje na pomolu. Bespriječno izvođenje, divno muziciranje, osjećajno i toplo pjevanje u svim stavcima osvojilo je publiku. Sršetak pjevanja dočekan je frenetičnim aplauzom i povicima »bis« i »bravo Kolo«. Te večeri tako se oduševljeno plješkalo još jedino zboru beogradskih studenata »Branku Kršmanoviću«. I nakon drugo izvedene kompozicije, »Pusto zgarište« Nikole Bašića, ponovo se oduševljeno. Zaista, »Kolo« je te večeri nadmašilo sebe. Cestite mnogih kompozitora i publike bile su brojne i iskrene.

On što je bila »slaba« strana »Kola« do tada, te je večeri bilo najvrednije — pjevanje pianissima. Kompoziciju dirigenta Nikole Bašića »Pusto zgarište« iste su večeri mnogi muzički stručnjaci ocijenili kao vrijedno muzičko djelo.

Nakon »Kola« u prvom dijelu programa nastupio je zbor iz Titograda, koji ni druge večeri nije ostavio naročit utisak. Poslije toga zbor iz Sarajeva i opet je nametnuo svojim pjevanjem kandidaturu za jednu od nagrada. Na kraju prvog dijela nastupio je glavni favorit — zbor »Branko Kršmanović« iz Beograda, i još jednom potvrdio da mu danas nema premca u našoj zemlji. Popularnom zboru beogradskih studenata može se »zamjeriti« jedino to da im nije bilo mjesto na ovom takmičenju. Ne samo po tome što »apsolutno prevazilazi okvire jugoslavenskog proseka, po kvalitetu glasovnog materijala, po visokom stepenu hrvatske vokalne tehnike...« već i po tome što se po uvjetima rada i ostalim elementima (veliki dio pjevača studira muzičku akademiju) približavaju profesionalizmu.

U drugom dijelu programa, u kojem su također sa po dvije pjesme nastupili zborovi iz Novog Sada, Beograda (»Branko Kršmanović«), Bitolja, Kranja i Zagreba, najsužniji dojam ostavio je zbor iz Novog Sada. I tako su, prema reagiranju publike i općem dojmu, uz sigurnog favorita za preostale dvije nagrade najsnažnije konkurirali zborovi iz Sarajeva, Šibenika i Novog Sada (vidi »Politika Ekspres« od 14. XII 1964).

»KOLO« ČETVRTO

Zbir ocjena devetorice članova žirija da je, međutim, slijedeći redoslijed: 1. »Branko Kršmanović« — Beograd sa 1680 poena, 2. »Joža Vlahović« — Zagreb 1582, 3. »Svetozar Marković« — Novi Sad sa 1488 poena, 5. »France Prešeren« — poena, 5. »Frane Prešeren« — Kranj 1405, 6. »Proleter« — Sarajevo sa 1398, 7. »Branko Cvjetković« — Beograd 1349, poena, 8. Glazbena matica — Ljubljana 1296, 9. »Stiv Naumov« — Bitolj 1200 poena i 10. »S. Dragović« — Šibenik.

I. L.

Proslava 10-godišnjice mature

Bivši đaci šibenske gimnazije — maturanti iz 1954. godine — sastali su se ponovo nakon deset godina u Gimnaziji, da bi proslavili prvu desetogodišnjicu maturiranja, što je već postalo tradicionalno u Šibeniku. Zahodno sa svojim nekadašnjim profesorima i direktorom, oni su ponovo sjeli u školske kluppe samo su ovoga puta umjesto udžbenika imali u rukama časice, uz koje su evocirali dačke dogodovštine!

Nakon koktelja u Gimnaziji, bivši gimnazijalci i njihovi profesori pošli su na svečani ručak u hotel »Jadran«, gdje su se dogovorili da se opet nadu za deset godina.

Zagrebačka TV je u nedjelju, 20. XII u emisiji »Jučer, danas, sutra« emitirala snimke sa koktelom u Gimnaziji.

ZAHVALA »TEHNOMATERIJALU« ŠIBENIK

Štićenici Doma starih i nemoćnih u Šibeniku najsređačnije se zahvaljuju na poklonjenom televizoru.

S svečanosti u Domu staraca, koja je održana u povodu sedam rođendana najstarijih štićenika, među kojima je Jela Erceg navršila 98. godinu života i najstariji je stanovnik Šibenika.

Antuna Blaž

Brijačko-frizerska radnja Šibenik

želi

svojim mušterijama

sretnu Novu 1965. godinu

Cijenjenim mušterijama

želi

Sretnu Novu 1965. godinu

Foto - Cukroo Šibenik

želi

svojim mušterijama

sretnu Novu 1965. godinu

želi

Kulturni mozaik

Kultura u brojkama

Na isteku 1964. godine zakucali smo na vrata šibenskih kulturno — prosvjetnih ustanova. Namjera nam je bila da kroz brojke i popratni tekst predočimo čitaocima što se i kako se radilo i poslovalo u tim »kućama« kroz proteklih dvanaest mjeseci. Tendenциju da nam brojke razjasne a ma baš sve nismo imali, jer one to i nisu u stanju zato, čemo ovaj uvodnik završiti pokazateljima što govore da su kulturno-prosvjetne institucije u našem gradu primile na »poklon« iz općinskog budžeta 65 milijuna dinara, dok su vlastitim mobilnošću namaknule 26 milijuna dinara. Knjižni fond ustanove iznosi oko 25 tisuća svezaka. Ove godine nabavljeno je, iz raznih izvora, oko 1400 novih svezaka. Za tu prinosu književnog fonda ipak je 820 tisuća dinara. Vlastitim radom nije namaknuto mnogo sredstava: od članarine 171 tisuća, a od zakasnine 30 tisuća. U knjizi evidencije stoji da je u Naučnu biblioteku učlanjeno 550 osoba, koje su prometnute oko 5.800 raznih svezaka.

DIO MALOG SUNCA

Za normalan rad šibenske Naučne biblioteke brine 8 permanentno zaposlenih osoba. Njihov je zadatak da izdaju knjige, pružaju informacije, sređuju i klasificiraju prispjeva izdanja, i tome slično. Za odvijanje te cijelokupne aktivnosti biblioteke iz općinske blagajne prijavljeno je ove godine 7,5 milijuna dinara. Knjižni fond ustanove iznosi oko 25 tisuća svezaka. Ove godine nabavljeno je, iz raznih izvora, oko 1400 novih svezaka. Za tu prinosu književnog fonda ipak je 820 tisuća dinara. Vlastitim radom nije namaknuto mnogo sredstava: od članarine 171 tisuća, a od zakasnine 30 tisuća. U knjizi evidencije stoji da je u Naučnu biblioteku učlanjeno 550 osoba, koje su prometnute oko 5.800 raznih svezaka.

MEĐU JAVOM I MED' SNOM

Zbilja, ta sadašnja situacija oko Narodnog kazališta nije jasna. U toj nejasnosti ipak se radi učinimo to. Dakle: na policiama te biblioteke smještene su 22.394 knjige. Da za njih postoji relativno velik interes, viđi se i iz podataka da Posudbeni ima oko 1500 članova, a od toga je 617 najmlađih. Kada članovi navrate po knjige, uslužuju ih dva bibliotekara, koji su im ujedno u toku one godine na ime članarine zatražili 550 tisuća dinara. Kada je već riječ o finansijskim sredstvima, zaobilježit ćemo da je iz općinske blagajne ta biblioteka dobila na ime svih rashoda nešto više od 3,5 milijuna dinara. Od svih spomenutih sredstava biblioteci je ostalo na raspolaženju za nabavu novih knjiga 600 tisuća dinara.

KUPAC ČAROBNIH KRIJESNICA

Letimčan uvid u platni spisak Centra za kulturno — umjetnički odgoj mlađih uvjerojatno je da u toj »mladoj« kući neprestao radi dvanest osoba. Međutim, u tom spisu u radu omladinske institucije bilo je uključeno još oko tisuća omladinaca i omladinki. Zahvaljujući nastajanju profesionalaca i amatera, institucija je u 1964. godini dala 285 predstava. U knjizi evidencije, a u rubrici koja iskazuje broj gledalaca, stoji da ih je bilo više od 60 tisuća. S obzirom na činjenicu da su posjetioc izvedbi Centra za kulturno-umjetnički odgoj mlađih plaćali ulaznice, ustanova je tim kolosijekom namaknula 3,5 milijuna dinara. Pored toga iznosa, rad Centra omogućen je i sa 12 milijuna dinara — koji su pritkli iz općinskog budžeta.

U OVOJ GUŽVI, U OVOJ STISCI

Nismo sigurni da li Muzej grada Šibenika, s obzirom na niz okolnosti, ima pravo nositi u svom nazivu riječ muzej. Međutim, ipak je riječ o muzeju, koji ima četiri stalna člana kolektiva i tri honorarne. Kada govorimo o finansijskim sredstvima, valja zabilježiti jedino stavku koja dolazi iz pravca općinskog budžeta. Radi se o 10 milijuna dinara. O vlastitim sredstvima ne može biti govor, jer Muzej grada Šibenika nema stalnih zbirki, nema izložbenog prostora, osim, naravno, Odjela narodne revolucije. Taj je ogrank upriličio nekoliko izložbi. No, eksponata ima i oni su raspoređeni i klasificirani u pojedinim zbirkama: arheološka ima oko 1000 eksponata, kulturno — historijska 500, etnološka 200, Odjel narodnooslobodilačke borbe 700, prirodoslovna 163 eksponata, numizmatička 1800, zbirka umjetničkih vrijednota ima oko 120 eksponata. Eto, samo toliko.

MASLINE PO ŠKOJIMA

Narodno sveučilište radi pogledom okrugnutim prema selu. Za to se brinu tri stalna službenika. S obzirom na široko područje komune, bilo je i doista raznovrsnih predstava. U knjizi gdje su zabilježeni rezultati ovogodišnjeg rada koji je prikazano 450 predstava. Malo dalje našli smo na podatku da je tim izvedbama prisustvovalo oko 56 tisuća osoba. Svi oni koji su gledali izvedbe trebali su imati u ulaznice, pa je na taj način Narodno sveučilište namaknulo 3,5 milijuna dinara. Međutim, to nisu bila jedina sredstva. Ustanova je na

POSLEDNJI RAPORT

Možda bi ovaj napis mogao biti završen i bez »posljednjeg raporta«. Vjerujemo, ipak, da jedan nepretenciozni rezime nije naodmet. U njemu bi, valjda, trebalo kazati da u sedam šibenskih kulturno — prosvjetnih ustanova djeluju 51 osoba. To, međutim, nije loše pribrojiti da te ustanove iz općinske blagajne primaju više od 65 milijuna dinara. Cini nam se da je vrijeme i mjesto da se kaže i to da neke od najbrojenih ustanova, zbog objektivnih i subjektivnih činilaca, nemaju sole značajnijeg utjecaja na sredinu u kojoj egzistiraju i kojoj bi trebali, kojoj su dužni dati i pružiti, u ovom ili onom vidu, prosvjetno — kulturno — umjetnički impuls. Ali, eto, nadolazi nova godina i svih je očekujemo s nestreljenjem i nadom da će mnogostruko biti plodnija od što je malo pomalo pohranjemo u sjećanja. D. B.

Drniš

Sjednica Općinske skupštine

Prvi put rad u odvojenim sjednicama

Poslije sedamnaest zajedničkih sjednica obaju vijeća, članovi Općinske skupštine u Drnišu zasjedali su prošloga nedjeljka prvi put i u odvojenim sjednicama Općinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica. U obimnom dnevnom redu od više od dvadeset tačaka izdvajao se Izvještaj o kretanju prirede na kojem su se odbornici zadržali više od tri sata. Među ostalim, donesene su i Odluka o općinskim doprinosima i porezima građana, Odluka o lokalnom saobraćaju u općini, Odluka o organizaciji i sredstvima organa općinske uprave, Odluka o novogodišnjim nagradama, te brojna rješenja o imenovanju.

Za devet mjeseci ove godine privreda drniške komune pokazuje još povoljnije kretanje nego što je postignuto u istom razdoblju 1963. godine. Društvenim planom Drniške općine za 1964. godinu predviđala se stopa rasta ukupnog prihoda 26,3 posto u odnosu na prošlu godinu, međutim plansku su predviđanja premašena a 9,9 posto. Novostvorena vrijednost porasla je za 562 milijuna ili 46,3 posto, a čist prihod za 39,8 posto. Ukupna masa neto - primanja porasla je za 159 milijuna.

na, a prosječna neto-primanja porasla su od 22.084 na 26.159 dinara.

U ovom periodu s gubitkom su poslovali Boksinuti rudnici, 7,3 milijuna, zanatsko poduzeće Radnik, s 2,5 milijuna, i Univerzal, sa 602 tisuće dinara. Očekuje se da će gubici kod Radnika i Univerzala biti sanirani redovnim poslovanjem do kraja ove godine.

U Komisiju za prvođenje najčešća za popunu radnog mjeseca direktora Zavoda za zapošljavanje radnika i upravitelja poljoprivredne zadruge »Gradidina« imenovani su Rafael Butaric, Ante Marčić i Ante Baraćić. Razrješeni su dužnosti članova Komisije za narodnu obranu Jovan Mudrić i Ivan Borčić, a umjesto njih su imenovani Ivan Jurčić i Rafael Butaric. Iz redova općinskih odbornika u Savjet Ekonomski škole u Drnišu imenovana je Marija Miličević, a u Savjet Pedagoške akademije u Šibeniku imenovan je profesor Milan Peteržilnik. Za povjerenika za zaštitu prirode u drniškoj općini imenovan je nastavnik Adam Peićić. Dužnosti tržnog inspektorata razrješen je Ante Marčić.

Na odvojenim sjednicama za predsjedatelja Općinskog vijeća izabran je odbornik Mirko Mišković, a za njegovog zamjenika odbornik Boško Lilić. Za predsjedatelja Vijeća radnih zajednica izabran je odbornik Gojko Cupić, a za njegova zamjenika Ruža Mojaš. Pored toga, odvojene su sjednice donijele Odluke o izmjenama i dopunama Društvenog plana općine za 1964. in Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu drniške općine za 1964. godinu. (c)

Savjetovanje sa sekretarima SK u Drnišu

Realiziranje zaključaka VIII kongresa

Sastanak koji je prošle subote organizirao Općinski komitet SK u Drnišu sa svim sekretarima osnovnih organizacija bio je dogovor za organiziranu diskusiju uz prijedlog delegata za Kongres SKH i Kotarsku konferenciju SK u Splitu, te provodenje u život zaključaka i primjena odluka donesenih na nedavno održanom VIII kongresu SKH. Sastankom je rukovodio sekretar Općinskog komiteta SK Drniša Ivan Jurić.

Članovi SK u drniškoj općini, njih 1096 iz svojih redova treba da za predstojecu V kongresu SKH izaberu 4 delegata, a za Kotarsku konferenciju SK Splita 5 svojih predstavnika. Sekretari osnovnih organizacija su se sporazumjeli da se raspravljaljaju o kandidatima i njihovo predlaganje održati u toku mjeseca, kako bi se na vrijeme upoznao Općinski komitet. Odluka o novogodišnjim nagradama, te brojna rješenja o imenovanju.

Raspravljajući o realizaciji zadatka i zaključaka donesenih na VIII kongresu SKH, konstatirano je da pred članovima SK u drniškoj općini stope ostromi zadaci. Da bi ideje i misli VIII kongresa postale stvarnost, potrebno je da se najprije sagledaju i otkloni vlastiti problemi i slabosti, a na tome zadatku treba mobilizirati sve radne ljudi. Zaključke u tom pogledu, koji budu doneseni, treba zajednički i rješavati. Proučavanje kongresnih materijala treba vezati uz konkretnu situaciju na selu, odnosno poduzeću. Da se taj obiman, ali neophodan i vrlo važan zadatak izvrši, sastanci osnovnih organizacija uslijedit će odmah i postat će forma rada na dužu etapu, kroz čitav zimski period. (c)

DAN ARMIJE PROSLAVLJEN

Raznovrstan i bogat program organiziran u povodu Dana Armijske u Drnišu protekao je u znaku mladih, koji su bili glavni inicijatori i akteri svih priredaba, uglavnom sportskog karaktera. Njih u realizaciji njihovih zamisli nije moglo da omete ni kišovito vrijeme, ni raskošena i blatna sportska borilišta. Shvatili su program kao izvršenje »borbenog zadatka«.

Komisija utvrdila konačan prijedlog kandidata.

Raspravljajući o realizaciji zadatka i zaključaka donesenih na VIII kongresu SKH, konstatirano je da pred članovima SK u drniškoj općini stope ostromi zadaci. Da bi ideje i misli VIII kongresa postale stvarnost, potrebno je da se najprije sagledaju i otkloni vlastiti problemi i slabosti, a na tome zadatku treba mobilizirati sve radne ljudi. Zaključke u tom pogledu, koji budu doneseni, treba zajednički i rješavati. Proučavanje kongresnih materijala treba vezati uz konkretnu situaciju na selu, odnosno poduzeću. Da se taj obiman, ali neophodan i vrlo važan zadatak izvrši, sastanci osnovnih organizacija uslijedit će odmah i postat će forma rada na dužu etapu, kroz čitav zimski period. (c)

U ZNAKU MLADIH

Proslava je počela smotrom omladinskih jedinica predvojničke obuke, kojima je o historijskom putu i razvitku JNA govorio službenik Odsjeka narodne obrane u Općinskoj skupštini Boško Vukušić. Zatim je za učesnike smotre prikazan domaći film »Naši se putovi razlaze«. Program proslave zaključen je sportskim takmičenjem omladinaca u nogometu, rukometu i odbojci. (c)

Knin**Sjednica Općinske skupštine**

Na proširenoj sjednici Općinskog komiteta SK u Kninu raspravljalo se o pripremama za održavanje općinske konferencije SK i godišnjih izbornih konferencija u osnovnim organizacijama i tvorničkim komitetima.

Na ovoj sjednici osnovana je komisija Općinskog komiteta koja će na osnovu materijala Osmog kongresa SKJ izraditi smjernice o narednim zadacima organizacija i komunista na području kninske komune.

Kako je dogovoreno, općinska konferencija SK održat će se u drugoj polovici siječnja. Na tom skupu bit će izabrano 10 delegata za Peti kongres SK Hrvatske i 13 delegata za Konferenciju SK kotara Split.

SJEDNICA SKUPSTINE OPĆINE

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća Općinske skupštine u Kninu, pored ostalog, usvojena je odluka o privremenom finan-

ciranju organa uprave Općine Knin za prvo tromjeseče 1965. godine.

Data je suglasnost na dvije odluke Komunalne zajednice socijalnog osiguranja radnika, kojima se utvrđuje stopa osnovnog doprinos i određuju radne organizacije koje će plaćati dodatni doprinos za pokrivanje troškova zdravstvenog osiguranja u 1965. godini.

Na ovoj sjednici data je garantija Rudnika sadre i vapneca radi izgradnje tvornice gips-kartonских ploča u Kosovu.

Formirane su općinske komiske, jedna sa zadatkom da ispitaju problematiku lokalnog saobraćaja na području komune, a drugu u vezi ubrzanja radova na izgradnji puta Knin — Plavno.

Osnraženi su zaključci zborova birača u Đevrskama, Krnjevama i Zvjerincu, o uvođenju mjesnog samodoprinosu za elektrifikaciju tih selja.

ODRŽANA SKUPSTINA DIT-a

Na godišnjoj skupštini Društva inženjera i tehničara u Kninu ponovo je oživljena akcija za izgradnju društvenog doma. Za rad društvenih akcija, dok se ne ostvari ta zamisao, bilo bi neophodno pronaći potrebne prostorije. Izabrana je nova uprava, a za predsjednika ponovo je biran inž. Ždravko Rašeta. Formiran je i odbor za grad-

nju doma, čiji su temelji iskopani prije tri godine i izvedeni radovi manjeg opsega.

DOBAR RAD IZVIĐAČA U KISTANJAMA

Odred izviđača »Mlada Buvovica« u Kistanjama, jedina je izviđačka organizacija koja postoji na području kninske Buvovice. Na godišnjoj skupštini povoljno je ocijenjen dosadašnji rad odreda. Vrlo aktivni izviđači Kistanja organizirali su tokom ove godine više izleta i bivakovanja u bližoj i daljnjem okolici. Zapaženo je i njihovo učešće u Kninu u »Akcijsi izviđača općine.«

Izabrana je nova uprava i savjet odreda, a za predsjednika ponovo je biran Milan Bezbrada.

U PLAVNU IZGRAĐENI UCTELJSKI STANOVI

Sredstvima općine Knin, u blizini škole »Dositelj Obradović« u Plavnu izgrađen je stambeni zgradbi za potrebe nastavnog osoblja. U tom stambenom objektu nalaze se četiri dvosobna i dva jednosobna stana.

U nove stanove, kao prostorije škole, ugrađene su električne instalacije.

U BISKUPIJI SE IZGRADUJE PROSTOR ZA UCIONICE

U novogradnji blizu škole u

Biskupiji uređuje se prostor za nove učionice. U staroj i privatnoj zgradi postojale su dve vrlo nepogodne učionice. U novom objektu dobit će se tri učionice i prostorija za zbornicu.

Skupština općine Knin dodjelila je milijun za izvođenje tih radova. Mještani su dobровoljnim radom podigli taj objekt, ali za potpuno dovršenje ne dostajalo je finansijskih sredstava.

PAĐENE CE DOBITI DOM KULTURE

U selu Pađenama pred dvije godine pokrenuta je akcija za izgradnju doma kulture. Prilikom se učinilo, ali objekt je dugostajao nedovršen. Da bi se ubrzali radovi i provela bolja organizacija, formiran je režijski odbor koji treba da zamislije Pađenaca privrede kraju.

KISA IZAZVALA POPLAVU

Dugotrajne kiše izazvale su bubanje Krke i njezinih pritoka. Krka se razilila iz korita i poplavila veće površine, kao i sru obalu. Voda je došla blizu kuća. Vodostaj Krke inosi 3,40 metara. Kiša je padala i u planinskim predjelima. Otopila je sav snježni pokrivač na Dinari.

rali su mnogi, posebno Rudnik uglja u Siveriću, čija je žila iz Buvovice. Posebnu pažnju bukovačkom uglju poklonio je Institut za geološka istraživanja Hrvatske, koja ima u planu da nastavi sistematska istraživanja sve od Drniša do Karinskog zaljeva.

Ovih je dana Rudnik sadre iz Knina počeo manja istraživanja, koja su pokazala zadovoljavajuće rezultate, jer je ugajalj odmah 2 metra ispod zemlje, a u slojevima od 1,5 do 3 metra, i to onaj od 5.000 kalorija. Kako su stručnjaci ocijenili, nalazišta su bogata. Na prostoru kod Modrina Sela i Biovičina Sela, tj. na prostoru velikom oko 20.000 četvornih metara nalazi se više od jedan milijun tona uglja, ne računajući još neistražene količine na području Nunića, Paričića, Modrina i Bičevina Sela.

Buvovica obiluje bogatim nalazištema boksita, koji se za sada izvozi u Zapadnu Njemačku, zatim fosforitem, kojeg Jugoslavija još uvijek uvozi, i kaučinom, kojeg takođe uvozimo. Postoje indicije da se u Buvovici nalaze i naftosno-područje.

Kada se sve to bude istražilo i eksploriralo, onda će se Buvovica brže početi razvijati, i tako će se stvoriti bolji životni uvjeti za narod tog zaostalog kraja.

Boško Pekić

dalje veoma intenzivna. Sada se nalazi u izgradnji oko dvadeset novih stambenih objekata. Nove kuće uglavnom se pođu u predjelima »Luke«, »Gorčine« i »Lokvice«, a u posljednje vrijeme predio između Hramine i kupališta Slaniča postaje sve interesantniji za gradnju.

* * *

Do početka slijedeće turističke sezone na kupalištu »Luke« izgradit će se nekoliko kupačih kabina i higijensko-sanitarni uređaji. Na tom kupalištu također će se podignuti ogradni zid i betonirati pristupi. Ti radovi će biti obavljeni u režiji Turističkog društva.

* * *

Počela je raditi ambulanta opće prakse zdravstvene stanice u Murteru. U tom objektu djelovat će i rendgen-kabinet, te zubačka stanica. Sve te ordinacije smještene su u prizemlju zgrade zdravstvene stanice. Na katu se nalaze dva stana za zdravstveno osoblje.

O. J.

Bukovica
Hoće li se izvući iz zaostalosti

Poznato je da su već duže vremena sve tri bukovačke komune udružene u nastojanjima da pomognu Buvovici da se razvije, da se poveća životni standard naroda toga siromašnog kraja, a to su kninska, bukovačka i benkovačka komuna. One su našla zajednički jezik i krenulo se naprijed, a izgleda da će se stanje uskoro još više popraviti.

Sada se očekuju još konkretniji zadaci da se naslijedeno teško ekonomsko stanje izmijeni i da Buvovica uđe u sastav naših naprednijih krajeva. Kao jedna od tih mogućnosti, naročito se u tome što je Buvovica priznata za nerazvijeni kraj, pa izlaskom Zakona o pomoći nerazvijenim krajevima to stanje će se svakako poboljšati. Ali da Buvovica nema sirovinske baze, kao jedine osnove da se zaista razvije, bilo bi i dalje teško. Sami seljaci Modrina Sela i Biovičina Sela, oružuju svoju zemlju i sadeći vinograde, pronašli su mrki ugalj. Za bukovački ugalj zainteresi-

KOMUNALNI PROBLEMI I SKROMNIJI INVESTICIJSKI PLAĆNOVI

Nastavak sa 2. strane

selja, tako i širenjem, za sada u manjem obimu, industrije, a sada se još pojavljuje i novi potrošač, a to je turizam.

Ova radna organizacija sageđala je sve probleme i predložila je način rješenja. Usvaja njem ovoga rješenja u mogućnosti smo da zadovoljimo potrebe komunalnog proširenja vodovoda i kanalizacije, ali ukoliko se ovoj radnoj organizaciji ne omogući na ovaj način da formira fondove za širu reprodukciju, problemi će se povećavati, ne krvicom ova radna organizacija, koja danas nije tražila pozvane za saniranje svojih unutrašnjih potreba ili radi lošeg finansijskog stanja, već, prema dokumentaciji, za proširenje općih komunalnih problema vodovoda i kanalizacije, a isti elaborat o povećanju fondova i njihovu strogom trošenju predređa...

»Uzimamo u razred (grupa novinara treba da održi Usmene novine — od novinarskog bloka do novine, i do Kongresa), ali umjesto tople pjesme dočekuju nas razbijene oči razreda...«

Usmene novine. Da, tu sam se zaustavio. Treba pozdraviti tu akciju šibenskih novinara. Potvoru kad se radi o usmenim novinama po selima naše komune, koja su ionako prirodno izolirana, kako reče autor — »geografski kažnjenja«. Ne interesira me da li će ta akcija biti poduzeta po svim selima naše komune. Smatram to za potrebno i od velike je koristi za svakog selo, pogotovo ako se ima u vidu situacija u kakvoj se nalaze naša sela. Mislim ovdje na informiranost o najnovijim

Petar Bilušić rođen je 1904. u Zatonu. Bavi se književnošću od 1935. godine, kad je objavio svoju prvu pjesmu u časopisu »Krug«. Otada neprestano pjesme i pripovijetke za djecu, pa je tako objavio deset zbirki priča i pjesama, te zbirku pjesama »Grad na moru«. U rukopisu ima još nekoliko zbirki pjesama i pripovijedaka za odrasle.

VOŽNJA AUTOBUSOM

Na drumovima znakove pazi,
jer posvuda vrebaju
putokazi.
Ondje krivina,
duga, duga . . .
Pazi na vlak,
pruga, pruga!
Voz i lejvo,
ostavi mesta . . .
Oprez! — Oprez,
srušena cesta!
Uspori vožnju,
most, rijeka . . .
a s onu stranu
okuka čeka!
Zatim strmina,
motor bez šuma
i mrtav zeko
na sredini druma.

Drago Stupin rođen je u Prvič Lici. Pjesme je počeo pisati još za vrijeme rata. Objavljivao ih je u »Slogi« i drugdje. Napisao je i poemu u desetercu o našoj revoluciji (oko 900 strofa). Pjeva o Titu, Nazoru, Loli, Čika Janku, Končaru i drugim revolucionarima, a piše i pjesme za djecu.

ŽABA I LASTA

U bari se često kupa
I stalno kreće.
— Šta je reći, mila lasto,
Da ja nemam sreće?
Oh, da imam, ko' što i ti,
Ta lagana krlja,
Letjela bih danju, noću
Gdje b' me volja bila.
Nato će joj brzo lasta:
— To moguće nije.
Zasrami se sura žaba,
Pod vodu se skrije.

JOŠ SAM MALENA

Ja sam još malena,
Ne poznam slova,
Ali će vam reći
Nešto pjesma ova.
U šetnju me vodi
Svakog dana mama,
Drži me za ruku
Da ne lutam sama.
Tata mi je kupio
Bebu i kolica,
Dobila sam na dar
Zeku od mog strica.
Kad pođem u školu,
Kupit će mi knjige,
Učiti će dobro —
Budite bez brige.

SANJARENJA

Na crvenom sagu
borovine
Ranko sanjari
popodneva,
i sluša kako
leptir zuji,
i sluša kosa
kako pjeva.
Lagano diše
ko vlati travę,
da starog djedu
ne zbudи;
čudi se svemu
oko sebe,
i sam se sebi
čudi.
I tako živi,
sretan i blag
u carstvu
zlatne sjete,
i zaželi živo
da čitav život
ostane
bezbrizno dijetе;
da krugove riše,
po blatu gaca,
da šišmiše lovi
u mraku,
da jednom i do
Mjeseca ode,
da kule gradi
u zraku . . .

NOĆ

Od lišća je vjetar
napravio sviralu
i s njome u šumi
nestao.
Vec je i noć
savila krila,
a svirkom nije
prestao.
Svirao je, svirao
bez uzbudjenja
i prilaz šumi
branio.
Svirao je i svirao
bez odobrenja
i svirkom tišinu
ranio.
Srebrni Mjesec
pospanim okom
na čudnu se svirku
smiješio.
Napokon zađe
za plavi oblak
da bi se svirke
riješio.
Zatim je munija
od zbirke oblaka
ispjelela kišnu spiralu
i negdje na jug
ponese sobom
i vjetar — i divnu sviralu.

BURA

»Huhu-hu, huhu-hu«
— kroz dimnjak nam se
bura ruga.
»Ja sam ovđe,
ja sam ovđe
umjesto
luckastog juga!
Djeco,
rukavice navucite.
Djeco,
šubare natucite . . .
Huhu-hu . . .
Sve se trese.
Huhu-hu . . .
Čuvajte se,
čuvajte se!

BIJELI LEPTIRI

Bezbroj ih, bezbroj ima
na našim krovovima.
Odakle dolaze —
ti neznani
bijeli kristali,
ti tiki
putnici — mali?
Ura
Za male
bijele leptire!
— Ura
za njihove
bijele šešire!
Noć je — i tiho je,
i sve je tiše.
U goste nam dolaze
bijeli leptiri —
i sve ih je više —
i sve ih je više.

SREBRNI POTOCIC

Srebrni potocić
stvara čuda
između starih
vrha — krivuda.
Zatim produži
preko njiva —
kao srebrna
pruga — živa.
Prate ga ptice,
pozdravlja riječka:
»Zdravo putniče
izdaleka!«
Donosiš li nam
novost koju?
Da li su zečevi
svi na broju?
Napoži konja —
a ratar reče:
»Evo ga, djeco,
teče, teče . . .«
Može i lice
da se mijene —
i žedan jelen
da ga piće.
I krene dalje
kroz zemlju meku
da se ulije
u svoju riječku.

Petar Bilušić

Slavuj i puž

— Zašto spavaš, pužu,
Ti sunce ne vidiš,
Pruži malo glavu
Nemoj da se stidiš.
Izađi iz kuće
I prozrači stan,
Mnogo ti je prlja
Zar te nije sram?

Dodi k meni u goste
Ja živim na grani
U mome je gnijezdu
Toplije neg' lani.

Zivjet ćemo skupa
Da ne budem sam,
Tako ćemo zimski
presavati san.

— Tvoj stan kisne, šuti
Nevaljanje mali;
Kad dođe zima, gdje
Gdje bismo mi stali.

1964. u brojkama

MATICNI URED: Na teritoriji

šibenskog područja je 1114 djece, muških 565, ženskih 549. Od ukupnog broja rođenih na grad otpada 400 djece. U istom razdoblju sklopljeno je 240 brakova, dok je umrlo 287 građana.

DUHAN: Šibenčani su popu-

šili 60 milijuna komada raznih cigareta, ili blizu 3 milijuna kutija. Mjesečni utrošak iznosi 5 milijuna cigareta ili 249 tisuća kutija, dok se dnevno popuši 166 tisuća komada cigareta ili 8300 kutija. Iz tih podataka proizlazi da po jednom stanovniku dnevno otpada 5,5 komada cigareta. Građani su, prema tome, u dim pretvorili blizu 300 milijuna dinara!

BELETROSTIKA: U knjižari

»Vladimir Nazor« prodano je knjiga domaćih i stranih pisaca u vrijednosti od 28 milijuna dinara. Tokiko je ostavljen na blagajni i u 1963. godini.

KINO-POSJETIOCI: U trijema kinematografima prikazano je 1886 predstava, koje je gledalo 524 tisuće osoba. Najveći posjet zabilježen je u siječnju — 58.155, a najmanji u kolovozu

LUTRIJA, LOTO I SPORTSKA PROGNOZA: Građani su

u ovoj godini ostavili na blagajni filijale Jugoslavenske lutrije oko 21 milijun i 600 tisuća dinara. U isto vrijeme građana je povraćeno 12 milijuna. Najveći dobitak na Sportskom prognozi iznosi je milijun i 300 tisuća dinara.

BELETROSTIKA: U knjižari

»Vladimir Nazor« prodano je knjiga domaćih i stranih pisaca u vrijednosti od 28 milijuna dinara. Tokiko je ostavljen na blagajni i u 1963. godini.

KINO-POSJETIOCI: U trijema

kinematografima prikazano je 1886 predstava, koje je gledalo 524 tisuće osoba. Najveći posjet zabilježen je u siječnju — 58.155, a najmanji u kolovozu

Izbor pjesama Tri novogodišnja praznika

1945. MATE LOKAS, SLUŽBENIK:

— Još nezaliječen od povreda zadobivenih u ranijim borbama na području između Zagreba i Bjelovara (nalazio sam se u sastavu IV brigade VII banjške divizije), u noći od Staru na Novu godinu prebacivao sam se zajedno s grupom boraca i predstavnika ZAVNOH-a sa teritorija Podgarića nedaleko Čazme u pravcu Banje, gdje je operirala moja jedinica. Krenuli smo oko 11 sati naveče. Put je bio veoma težak. Jaka hladnoća i mečava otežavali su nam pješačenje. Trebalo je prijeći željezničku prugu koja je inače bila osigurana od strane neprijateljskih vojnika. Budući da smo prethodno bili primijećeni, te noći nismo se uspjeli probiti prema odredištu i ujutro oko 2 sata, upravo na Novu 1945. godinu, bili smo prisiljeni da se istim putem vratimo. U Čazmu, koja se nalazila u rukama narodnooslobodilačke vojske, stigao sam u ranim jutarnjim satima, a zatim pod stalnim udarom mitraljese i minobacačke vatre, dospijao sam u bolnicu Podgarić. Za vrijeme višesatnog pješačenja, po jakom nevremenu i hladnoći, dobio sam upalu još jedinog zdravog oka (drugo oko izgubio sam u ranijim borbama). U bolnici sam se zadržao nekoliko dana, a zatim se priključio svojoj jedinici, koja je operirala između Gline i Topuskog.

1955. ANTE SKELIN, KINO-OPERATOR:

— Svaka godina nosi u sebi nešto novo, nove nade i želje. To je priča o dočeku Nove 1955. godine. Na okupu je bila grupa dvadeset-godišnjaka sa dobro pripremljenim programom. U rane večernje sate, uoči Nove godine, našli smo se u stanu jednog prijatelja i da ovjekovjećimo taj dan našeg susreta dogovorili smo se da zajedno podemo do najbližeg fotografa. Svaki je od nas uzeo po jedan kuhinjski predmet. Naime, prema ranijem dogovoru, svaki je od nas imao udjela u pripremanju jela. Nakon što je prvi pripremio jelo, došao je red na drugoga, trećega, itd. U međuvremenu ostali su nastavljali priče o dočeku prijašnjih novih godina. Pošto je manikalo žensko društvo, zato smo se pobrinuli kod susjeda, zamolivši da se priključi nama. Stimming je bivao sve bolji. Uz muziku i ples razmjenjali smo mišljenja i pónzanstva, i interes pojedinaca da to poznanstvo zadrže. Ono nije bilo užalud. Dvojica iz moje grupe sklonila su, malo kasnije, brak. To veće ostat će mojim drugovima u dugom sjećanju. Veselje je nastavljeno i izvan kuće, na ulici, i trajalo je do jutra.

1965. SARIC BOSKO, DIPLOMIRANI EKONOMIST:

— Svake godine pa i ove doček Nove godine provest ću zajedno za stanarima u zgradu u kojoj stanujem. Ovdje živi devet obitelja sa oko 36 članova. Vrlo jednostavno se pripremimo tij. gotovo svaka obitelj kiti jelku, a domaćice spreme kolače kojih bude u izobilju. Tada obično Novu godinu dočekamo u jednom od stanova, a zatim redom u svakom stanu se zadržavamo izvjesno vrijeme uz pjesmu i pričanje dosjetki i doživljaja. Ove godine prvi put doček i razonoda bit će još sve svečaniji, jer imamo u zgradi dva televizora, tako da ćemo dobar dio vremena te noći provesti gledajući domaći televizijski program. Obično se zadržavamo u takvom raspoređenju do 3 ili 4 sata ujutro. Svakako će najveće raspoređenje uslijediti u času prijelaza Staru u Nove godinu, kada ćemo uz stisak ruku i čestitanja zaželjeti jedan drugome, sve najbolje u nastupajućoj godini.

Sutradan na Novu godinu namjeravam sa članovima svoje porodice poći na izlet u jedno od mesta u okolini grada.

— 28.860 osoba. Tokom godine svaki stanovnik Šibenika gledao je 17 predstava.

KRUH: Možda malo koji grad na Jadranu troši toliko kruha koliko Šibenik. Dnevna proizvodnja ovog artikla iznosi 12,5 tisuća kilograma. Mjesečno se pojede 375 tisuća, a godišnje 4,5 milijuna kilograma kruha. Nešto ispod pola kilograma otvara se dnevno po jednom stanovniku.

MESO I RIBA: U prodavaonicama »Mesoprometa« kuplje-

no je u ovoj godini milijun i 80 tisuća svježeg mesa, što je za oko deset posto manje negoši prošle godine. Dnevna potrošnja mesa iznosi oko tri tisuće kilograma. U 1964. godini prođeno je na ribarnici blizu 90 tisuća kilograma razne ribe.

STAMPA: Za više desetaka tisuća primjeraka dnevne, tjedne i ostale štampe građani su u ovoj godini izdali oko 70 milijuna dinara. Od toga najviše za »Vjesnikova« izdanja, »Slobodnu Dalmaciju« i »Borbu«.

u flašu do vrha napuni snijegom. Uskoro će stići ljudi koji su rakiju ostavili ovdje u pećini.

— Krivolovci? — ote se dječaku.

— Da. Lugar i moj rođeni đed. Hoće li mi biti svedok?

— Hoću. Mrzim ih.

— Ne, nije nikoga potrebno mrziti.

— U redu. Brrr. Još uvijek mi je zima.

— Muči, ne tuži se.

Pst, evo ih! Ali . . . Zadji tu desno, pod krošnju . . . Ne, ne pod krošnju česvine, nego se skloni tu lijevo, to u udubljenje.

— Ne, otkuda si došao u pećinu?

— Ja . . . ovaj . . . čekaj da se pristjetim nečega . . . Eto, ne mogu se sjetiti kako sam došao ovamo.

— Sjetit ćes se. No, da li si ti, dragi moj, donio sobom flašu rakije?

— Rakije! Ne. Ja — ne! Rakiju sam ponašao ovdje, ovdje u pećini.

— No, dalje. — reče Marko Putnik. Sta je bilo dalje?

— Dalje . . . Da, kad sam ponašao rakiju, povučem nekoliko glogasit . . . Lugar ide prvi. Divno! Pst! . . . Tek što nije ugazio na prvu stupicu. Gledaj moga đedu kako obješenjački razmahuju rukom. Eh, đed, djeđo, pristjet će vam jutro, i zecenina, i rakija! . . . Lovinu, da — moram skloniti na sigurno mjesto da mi je ne ukradu. Evo ih sasvim blizu. Još samo . . . »Jao! — vrissnu lugar, uhvatiti se u zamku. »Kako to, molim te! — čudio se đed. »Ja sam zamku postavio čitavih petnaest do dvadeset koraka niže. »Postavio si ti davalao svoga niže! — gundao je prigušenim glasom lugar. »Opio si se rakijom pa nisi znao što radiš. — »Bogami, nisam pio rakiju sve dotle dok sve zamku nisam poraz — mjestio po šumi. Evo jedne ovdje pod starim borom. Pogledat će u njem sasvim blizu.

— Spašavam životinje i ptice od zime i gladi.

— Divno! razdragano će neznanac. To sam i ja radio kod rakiju.

— Počekaj tu dok se povratim, ali više ne smiješ piti rakiju.

— U redu. Ali šta ti radiš u šumi?

— Spašavam životinje i ptice od zime i gladi.

— Divno! razdragano će neznanac. To sam i ja radio kod rakiju.

— Sad cu ja tebe uloviti u laži, prijane moj! — reče lugar.

— Isuse! — to nukako ne mogu shvatiti — čudio se on izvlačći oštećenu nogu iz žice.

— Sad cu ja tebe uloviti u laži, prijane moj! — reče lugar.

(Nastavak na 8. strani)

Krivolovci

Suma je bila zavijena snijegom. Izgladnje životinje i prostrane ptice nisu više bile u stanju da se zaštite od hladnih

- iz starog šibenika - iz starog šibenika -

900-ti imendan Šibenika

Na pomolu nam je velika proslava — devetstogodišnjica prvog spominjanja imena Šibenik. Premda se računa da je Šibenik star najmanje tisuću godina, potvrde u prilog tome nemamo, pošto su u više navrata od požara stradal stari dokumenti u kojima bi bilo govorila o tome. Kako se danas smatra, najstariji spomen Šibenika jeste onaj iz godine 1066. Dokument koji govorila o tome je darovnica kralja Krešimira, kojom on samostanu Svetu Mariju u Zadru daje »kraljevsku slobodu«. Ta je darovnica izdana u Šibeniku, ali se ni ona nije sačuvala u originalu, već u prijepisu, u tzv. »Kartularu Svetе Marije« — preteči današnjega »djelovodnog protokola«, u kome se nalaze popisani svih važnijih spisa značajnih za dotični samostan.

Kako je riječ o dokumentu od izuzetnoga značaja za šibensku povijest, donosimo ga u foto-kopiji i u prijevodu na naš jezik.

DA LI JE GRAD I PRIJE POSTOJAO?

Iz toga je dokumenta vidljivo da je u Šibeniku boravio hrvatski kralj Petar Krešimir IV (1058—1074), zajedno za Hrvat-gom Stjepanom, te velikašima hrvatskog kraljevstva i sa gotovo svim crkvenim poglavarima Hrvatske ondašnjeg vremena. Kako je to bilo na sam Božić, taj najveći crkveni i državni praznik srednjega vijeka, očito je da se moralno raditi o nekom vrlo krupnom događaju u državi, jer su biskupi i sam nadbiskup splitski nastupili svoje biskupije i sakupili se u Šibeniku. Koji su tome bili razlozi, nije nam poznato, ali je sigurno da je samo izdavanje darovnice spomenutom samostanu Sveti Mariji u Zadru bio uzgredan posao, jer se zbog te sitnice ne bi toga dana crkveni poglavari sastajali u Šibeniku.

Grad je morao biti dovoljno velik da bi udonio navedenu vlastelu, a morao je biti i dobro utvrđen, iz razloga sigurnosti za jednoga državnog suverena i njegovu pratinju. Iz toga poizlazi da je Šibenik kudikamo stariji od dana izdavanja te isprave, koja nam daje samo »terminus post quem non«, tj. vrijeme u koje je grad najkasnije postojao, dok o ranijem terminu možemo samo naslućivati, jer su propali dokumenti, kojih je svakako moralno biti.

Ipak nam je ta isprava vrlo značajna, pošto se u njoj prvi put u povijesti spominje ŠIBENIK, jedini slavenski grad na Jadranu, koga su podigli Hrvati na »čistom terenu, a ne na osta-cima grčko-rimskih naseobina kao što je to slučaj sa ostalim

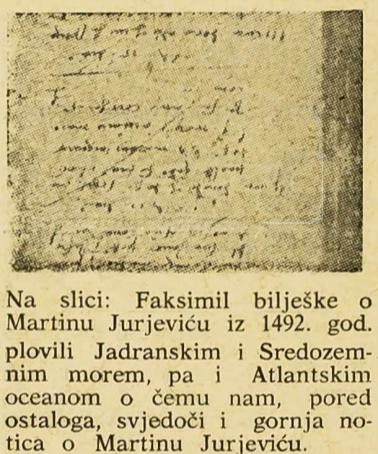
NAJSTARJI PEĆAT SIBENSKE KOMUNE

Srednjovjekovna šibenska slobodna autonoma komuna, sa vlastitim teritorijem, zakonodavstvom, upravom i sudstvom, koja kao republika sklapa političke i trgovačke ugovore sa sebi ravnima i izvan granica hrvatsko - ugarske državne zajednice ne zadovoljava se samostalnošću samo u političkom pogledu već se nastoji osamostaliti i u crkvenim poslovima, zeleći postati neovisnom o tro-

giskom biskupu pod čiju je jurisdiciju potpadala. U tim na-stojanjima Šibenčani ne biju-saju sredstva; mole, traže, bira-ju biskupa - samozvana, iz-mišljaju nekakvoga drevnog bis-ku u Morinju, šalju petice na sve strane. Tako pišu, 18. li-stopada 1255. godine, prenestinskog nadbiskupa Lovre, svih biskupa našeg kraljevstva, te uzuglasnost našeg Hercega Stjepana i ostalih plemića Hrvatske, dajem kraljevsku slobodu samostanu Sveti Mariji u Zadru kog je osnovala moja sestra Čika. Ako bi neki držnik želio nauđiti spomenutom samostanu, ili silom nešto odnijeti, neka crkvi četverostruko nadoknadi, a sve njegovo pod kraljev sud potpadne. Nadbiskup i svii biskupi jednoglasno ovo potvrdiše i svi praznaše. Lovro, nadbiskup, hvalim. Stjepan, zadarski biskup, hvalim. Rajnerije, biskup Hrvatske, hvalim. Ivan, biskup trogirski, hvalim. Dabro, biogradski biskup, hvalim. Drago, rapski biskup, hvalim. Petar, osorski biskup, hvalim. Na dan rođenja gospodnjega, u Šibeniku, pred svima i spomenutom opati-com Čicom, ova isprava je dana.

U knjizi računa spomenute bratovštine, 1475—1493. godine, nalazi se zapis o Martinu Jurjeviću: »12. ožujka 1449. godine očitanje su zadužnice za pokojnoga Martina Jurjevića koji je umro na moru Oceanu pred o-ko pet godina.«

Nije posve isključena mogućnost da je naš sugrađanin sudjelovao u istraživačkim putovanjima engleskih, španjolskih ili portugalskih istraživalaca koji su krajevima petnaestog stoljeća naveliko ispitivali nove pomorske puteve. Možda je kao član učestvovao u ekspedicijama Giovanna Cabota (1445. do 1498.), ili je pak plovio pod komandom slavnog istraživača XV stoljeća, Portugala Diaz-a. Sporedno je čijoj posadi Jurjević mogao pripadati: činjenica je da su naši pomorci naveliko

Na slici: Faksimil bilješke o Martinu Jurjeviću iz 1492. god. s pismom Jadranskim i Sredozemnim morem, pa i Atlantskim oceanom o čemu nam, pored ostalog, svjedoči i gornja notica o Martinu Jurjeviću.

Ta bilješka istodobno demantira tvrdnje pojedinaca, napr. »Jugoslavije«, turističke enciklopedije, Beograd 1958., koja navodi da je »u Kolumbovoj posadi pri otkrivanju Amerike učestvovao jedan Šibenčanin — Martin Jurjević. Kako je Martin Jurjević mogao sa Kolumbom »otkrivati Ameriku« — 1492. godine — kad je on već pet godina bio mrtav? D.

Marušić Maša, domaćica; Perkov Ivo, električar — Sprejan Suzana, trg. pomoćnik; Jurin Ante, mašinski tehničar — Kendeš Marića, medicinska sestra; Radović Roko, konobar — Vudrag Blaženka, domaćica; Lampaš Ratko, tapetar — Gulin Mira, službenik i Juras Joso, električar — Rupić Slavka, domaćica.

UMRLI

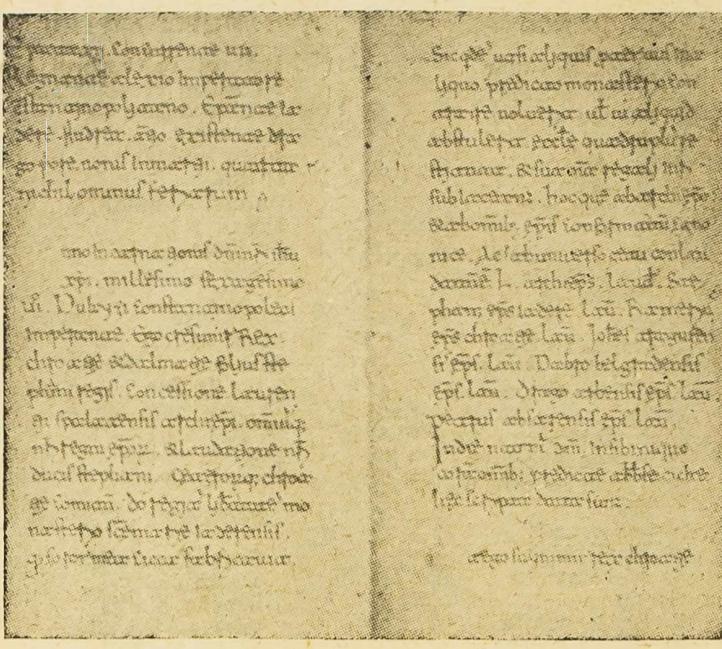
Vulinović - Zlatan Nikiša Čedomira, 4. mjeseca; Strogačić Nedra rođena Vatavuk, 50. godina; Kero Marko pok. Ivana, star 54. godine; Ivančević Ana rođena Budiša, 35. godina; Novak Ivanica rođena Vržina, stara 86. godina; Žonija Nikica Antin, 2. mjeseca; Mučić Jerko pok. Krste, star 79. godina; Bezina Ivan pok. Tome, 50. godina; Kvasina Zorka pok. Filipa, 50. godina i Livačić Tome pok. Sime, star 71. godinu.

PRIGODNA IZLOŽBA POVODOM PREDAVANJA O URBA-NIZMU

Povodom predavanja »Urbanizam i njegova primjena u Šibeniku«, koje će u srijedu, 30. XII održati na javnoj tribini »Srijedom u sedam« inž. Milorad Alić, predsjednik Savjeta za urbanizam Skupštine općine Šibenik, bit će organizirana i prigodna izložba na kojoj će posjetiocima predavanja biti stavljena na uvid urbanistička rješenja za Šibenik. Izložba će biti otvorena istog dana od 18 do 19 sati.

VIJENČANI

Neuman Alojzij, pomorski strojar — Grubelić Pulkerija, službenik; Domotorffy Ladislav, mužičar — Podbaj Đurđica, službenik; Pavasović Spiro, pekar

dalmatinskim gradovima.

Dakle, doskora ćemo slaviti devetstogodišnjicu prvoga spomena imena Šibenik, a ne devetstogodišnjicu njegova postanka, kako se to može čuti od neupućenih, čak i pročitati u člancima neupućenih novinara.

PRIJEVOD:

Godine utjelovljenja gospodina našega Isusa Krista tisuću i šesdeset šeste, dok je u Carigradu vladao Duka. Ja Krešimir, kralj Hrvatske i Dalmacije, sin Stjepana kralja, s dopuštenjem splitskog nadbiskupa Lovre, svih biskupa našeg kraljevstva, te uzuglasnost našeg Hercega Stjepana i ostalih plemića Hrvatske, dajem kraljevsku slobodu samostanu Sveti Mariji u Zadru kog je osnovala moja sestra Čika. Ako bi neki držnik želio nauđiti spomenutom samostanu, ili silom nešto odnijeti, neka crkvi četverostruko nadoknadi, a sve njegovo pod kraljev sud potpadne. Nadbiskup i svii biskupi jednoglasno ovo potvrdiše i svi praznaše. Lovro, nadbiskup, hvalim. Stjepan, zadarski biskup, hvalim. Rajnerije, biskup Hrvatske, hvalim. Ivan, biskup trogirski, hvalim. Dabro, biogradski biskup, hvalim. Drago, rapski biskup, hvalim. Petar, osorski biskup, hvalim. Na dan rođenja gospodnjega, u Šibeniku, pred svima i spomenutom opati-com Čicom, ova isprava je dana.

Na slici: Najstariji šibenski pečati; lijevo pečat Šibenske komune iz 1255. godine.

Srijedom u 7

MATIČNI URED

ROĐENI

Ivana, Josipa i Vice Zenić; Katica, Velimiria i Dragice Grozdanić; Ivica, Stjepana i Karime Mić; Katica, Sime i Marije Alviž; Melita, Mladenka i Marije Mrša; Jadranka, Milivoja i Milke Kalan; Ankica, Jakova i Bosilje Žakanov; Tomislav, Stanka i Marije Krnčević; Ema, Mladenka i Desanke Slavica; Milan, Blaža i Stane Vrci; Oliver, Petra i Radoslave Vrbančić; Stiv, Veljka i Anke Gilić; Katica, Ante i Ane Paić-Karega; Boris, Milana i Zdenke Radaš; Andrijan, Miće i Andelke Junaković; Nikolka, Ivana i Janje Slamić; Aleksandar, Ilije i Miliće Simunović; Andrijana, dr. Josipa i Arsenije Knežević; Jasminka, Dane i Mare Topić; Renato, Mate i Jerke Jaram; Sime, Jakova i Olge Radović; Denisa, Ivana i Anke Vuković; Zoran, Šime i Zormile Zorica; Davorka. Save i Draginja Vlažić; Željko, Jakova i Zorice Kunđid; Mirko, Rifata i Nade Saitović; Romano, Rifata i Nade Saitović; Edi, Jerka i Marije Buršak; Željko, Jelke Stojan; Petar, Jakova i Nedjeljke Alviž; Davorin, Jakova i Zorke Gojanović; Dražimir, Metoda i Marije Gović i Miodrag, Dane i Živane Landeka.

DEZURNE LJEKARNE

Do 25. XII — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 26. do 31. XII — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

Zabilježeno na zboru birača bloka »Grad«

KINEMATOGRAFI

»TESLA« — Premjera sovjetskog filma — VJEST POTEZ do 29. XII)

Premjera američkog filma — OPERACIJA TEROR — (30. XII do 3. I)

Francuski film — BABET IDE U RAT — (4—6. I)

20. APRILA — Premjera domaćeg filma — PUT OKO SVIJETA — (do 2. I)

Premjera američkog filma — RAZBIJENO OGLEDALO — (3—7. I)

»SIBENIK« — Premjera domaćeg filma — COVJEK IZ HRASTOVE ŠUME — (do 29. XII)

Premjera jugoslavensko-njemačkog filma — VINETU — II dio (30. XII — 4. I)

Premjera američkog filma — DJECA KAPETANA GRANTA — (5—10. I)

POGOĐENI

Ivana, Josipa i Vice Zenić; Katica, Velimiria i Dragice Grozdanić; Ivica, Stjepana i Karime Mić; Katica, Sime i Marije Alviž; Melita, Mladenka i Marije Mrša; Jadranka, Milivoja i Milke Kalan; Ankica, Jakova i Bosilje Žakanov; Tomislav, Stanka i Marije Krnčević; Ema, Mladenka i Desanke Slavica; Milan, Blaža i Stane Vrci; Oliver, Petra i Radoslave Vrbančić; Stiv, Veljka i Anke Gilić; Katica, Ante i Ane Paić-Karega; Boris, Milana i Zdenke Radaš; Andrijan, Miće i Andelke Junaković; Nikolka, Ivana i Janje Slamić; Aleksandar, Ilije i Miliće Simunović; Andrijana, dr. Josipa i Arsenije Knežević; Jasminka, Dane i Mare Topić; Renato, Mate i Jerke Jaram; Sime, Jakova i Olge Radović; Denisa, Ivana i Anke Vuković; Zoran, Šime i Zormile Zorica; Davorka. Save i Draginja Vlažić; Željko, Jakova i Zorice Kunđid; Mirko, Rifata i Nade Saitović; Romano, Rifata i Nade Saitović; Edi, Jerka i Marije Buršak; Željko, Jelke Stojan; Petar, Jakova i Nedjeljke Alviž; Davorin, Jakova i Zorke Gojanović; Dražimir, Metoda i Marije Gović i Miodrag, Dane i Živane Landeka.

VIJENČANI

Neuman Alojzij, pomorski strojar — Grubelić Pulkerija, službenik; Domotorffy Ladislav, mužičar — Podbaj Đurđica, službenik; Pavasović Spiro, pekar

Poduzeće za ceste Šibenik Šibenik

radnim ljudima socijalističke Jugoslavije želi mnogo uspeha u radu

U NOVOJ 1965. godini

(Nastavak sa 7. strane)

sume odlij pola rakije, a zatim »Pogledat će kako stoji rakija u flaši«. »Ali i ja će s tobom« — odvratil dijed Marka Putnika. »Lakom si, pasja dušo, a to ne vodi dobro...«

Uđoše jedan za drugim. No, kad opaziše još nepogašenu vatru, nešto ih je počelo kopkati

Dvije »osvete« Jurja Dalmatinca

Prije dvije godine »Ilustrovana politika« (broj 201 od 11. IX 1962) objavila je oveči članak iz pere A. Komnenovića, pod naslovom »Osveta Jurja Dalmatinca«. Isti taj članak, prepun nećnosti i izmišljotina, ponovo je dospio u javnost.

»Review«, Yugoslav Monthly Magazine, broj 1, januar 1964, donosi članak pod naslovom »An Artist's Revenge« (Umjetnikova osveta), ovog puta potpisani od D. Lazarevića. Nije nam svrha da dokazujemo Lazarevićevu plagiranju Komnenovićevu osvetu (u stvari, ropski prijevod), već želimo da upozorimo na Komnenovićeve »novinarske patke« koje su, na žalost, počeale prodirati u svijet kroz usta ponekoga šibenskog »cicerona« i preko spomenutog časopisa »Review«, inače veoma ukusno uređenog i tehnički dotjeranog mjeseca.

Pogledajmo malo što nam Komnenović »otkriva« o Jurju Dalmatinu, odnosno JURJU MEĐEDOVICU, kako ga on naziva:

Uvodni dio članka sadrži kratak historijat izgradnje šibenske katedrale, kao i nekoliko podataka o samom Šibeniku. Nakon što su Mlečani 1378. porušili Šibenik (ne 1383, kako navodi Komnenović!), Šibenici nastoje da obnovi svoj grad i u mjesto malene zborne crkve Sv. Jakova podignu novu, veću i lijepšu. Komnenović navodi: »Želeći da ne zaostanu za drugim gradovima našeg primorja, a posebno za Splitom i Rabom, koji su uvedeni u inozemstvu. Suvršeno je dokazati da je splitska katedrale zapravo Dioklecijanova djela i da je kao takva daleko starija od šibenske katedrale, a isto tako i rapska (XII st.). Dalje Komnenović nabraja teškoće oko prikupljanja sredstava za gradnju katedrale (u svojoj posebnoj verziji) i o formirajućem odboru za podizanje katedrale, kojem je na čelu bio »biskup šibenski, razume se pristalica venecijske stranke.« Biskup je tada pak bio Šibenčan Bogdan Pulšić, koji (kako to njegov biograf kaže) »kroz cijelo život nije volio vlast Mlečana.« Sada dolazi na scenu Juraj Dalmatinac:

»Pošto je više puta promenio arhitekte i kipare, odbor je početkom 1441. stupio u pregovore sa maistorom, već slavnim kiparom i arhitektom, JURJEM MEĐEDOVICEM DALMATIN-CEM, rodom i okolice Zadra,

Govore vam predsjednici sportskih društava Šibenika

Prošla je još jedna godina u kojoj su sportaši Šibenika postigli ne baš dobre rezultate. Ima sportova koji su iz godine u godinu sve slabiji, a ima sportova koji svake godine idu naprijed i postižu vrijedne rezultate. Ako bismo analizirali tko je postigao najveće uspjehe, onda bi to, u prvom redu, bio za naš grad mladi klub, koji je tek navršio 10-godišnjicu svoga postojanja, a to je PK »Šibenik«. On je u drugom plivačkom razredu zauzeo peto mjesto, što je veliki uspjeh. Osim njega, vrijedno je da se istakne i visok plasman nogometnika »Šibenika«, koji su se na kraju jesenskog dijela našli na 5. mjestu.

Od klubova koji iz godine u godinu stagniraju naročito treba istoči DTO »Partizan«, koji je prijašnjih godina bio jedna od najmasovnijih organizacija, dok danas »Partizan« postoji samo na papiru. Ništa bolje ne staje i Krkaši. Ono što je Krkaši prijašnjih godina mučilo (čamci i dom) sada je u redu. Dom je napravljen, a nabavljeni su i čamci, ali sada nema tko da u njim vesla.

S tim u vezi, redakcija našeg lista sproveva ja anketu među predsjednicima sportskih organizacija, koji su se vrlo rado odazvali našoj molbi.

I evo što su nam oni odgovorili na postavljeno pitanje:

Šta očekujete u novoj 1965. godini?

JERE BEGO, predsjednik VK »Krka«

Interes za veslanje je sve slabiji

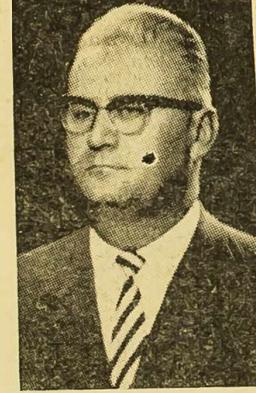
— Poslednjih godina u našem klubu je bilo dosta problema, koji su se, uz veliko zalaganje i razumijevanje odgovarajućih faktora, uspjeli djelomično otkloniti. Jedan od najvećih problema — društvene prostorije i plovni park — ipak smo riješili. Nabavljena su četiri nova regatna čamca, a svaki dan se očekuje i dovršenje doma, koji će biti jedan od najboljih veslačkih domova u zemlji.

Međutim, adekvatno tim uspjesima, prošle godine nismo imali zapaženijih rezultata na sportskom polju, osim što je skifista Damir Trlja osvojio titulu državnog prvaka.

Nadam se da ćemo naredne godine imati više uspjeha, jer smo se posljednjih godina više dali na podmlađivanje ekipe, ekipe koja će sigurno za koju godinuigrati veliku ulogu u jugoslavenskim veslanju.

— Kad sve to rezoniramo — rekao nam je predsjednik VK »Krka« Jere Bego — onda bih ja želio da u Novoj godini naš klub ima bolje uspjehe, kako u radu, tako i na sportskom polju, i da veslači šibenske »Krk« budu isto onako tretirani i respektirani od svojih protivnika kao što je to bilo u danima slave našega kluba. A to će moći onda — ako među takmičarima bude vladaju borbenosti, discipline, ljubavi i entuzijazma za svoju »Krk«.

Inž. Milan Lalić, predsjednik NK »Šibenik«

I dalje biti u čelnoj poziciji

— »Šibenika« ne može nitko spasiti od ispadanja, u klubu, sve nije u redu, igrači se međusobno ne trpe, i tome slično — moglo se čuti na posljednjoj godišnjoj skupštini »Šibenika«. »Šibenik« je na kraju jesenske sezone 1963. zauzeo 13 mjesto sa 12 bodova, dva boda više negoli posljednje plasirani. To zaista nije bilo lako novom Upravnom odboru i meni kao predsjedniku — kaže na početku razgovora inž. Milan Lalić.

— Međutim, svi ti problemi o kojima je bilo riječi na skupštini prisili su Upravni odbor da se oni što prije otklone. Odnos među upravnim, stručnim vodstvom i igračima ubrzo su se riješili. To se vidjelo i na prvim utakmicama, kada je »Šibenik« iz utakmice u utakmicu redača pobjede. Da nije bilo poraza protiv »Istre« i »Bosne«, »Šibenik« bi bio jedini tim koji u proljeće nije doživio poraz.

Da su se ti problemi sa uspjehom riješili, treba Zahvaliti i razumijevanju svih društveno-političkih organizacija naše komune.

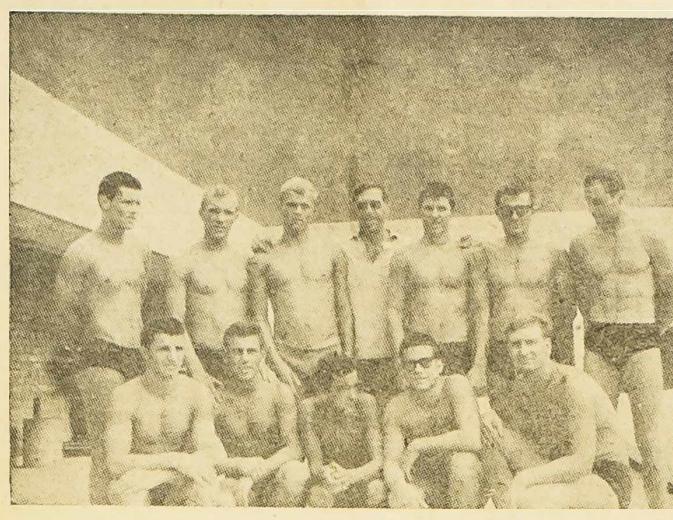
U pauzi prvenstva, to jest pripremajući se za početak novog prvenstva, naš klub je ostao bez svoja dva standardna prvotimca (Rore i Aralice), međutim, našem klubu su pristupili igrači Žitnjak, Nikola Relić i igrač Zadra Živković. U početku prvenstva naš tim nitko nije smatrao za ozbilnog kandidata. To smo mislili samo mi u upravi, koji smo znali ocijeniti kvalitet pojedinih klubova. Mi smo se nadali da ćemo zauzeti mjesto negdje od 5. do 7.

I zaista, sve je počelo po planu. Tim je odlično pripremljen i uspjesi se postižu. Na kraju jesenske sezone »Šibenik« zauzimao je četvrtu, odnosno peto mjesto sa 17 bodova.

I na kraju, želja mi je da na godišnjoj skupštini bude izabrana takva uprava koja će i dalje nastaviti sa dosadašnjim radom, tj. da odnosi uspostavljeni u ovoj godini, na liniji uprava, stručni štab, igrači, budu što su bili u 1964. godini i da odnos među igračima bude još više produbljen u smislu drugarstva, a na zelenom polju da igrači ispolje kolektivnu igru, jer im je zajednički cilj pobjeda i plasman kluba pri vrhu tablice.

Posebna mi je želja da se pravilno ocijeni mjesto nogometu u našem društvu, te, u tom smislu, da i dalje radimo na uklanjanju svih negativnih pojava do kojih dolazi u ovoj grani sporta. Također bih želio da istaknem i to da bi društveno-političke organizacije, kao i Općinska skupština i dalje trebalo da pomažu nogometni sport.

Ne mogu a da ne spomenem i to da se odnosi između »Šibenika« i splitskog »Hajduka« i dalje razvijaju na obostrano zadovoljstvo.

ANTE BAICA, PREDSJEDNIK PK »ŠIBENIK«

Ući u društvo najboljih

— Da bi mogao govoriti o željama našega plivačkog kluba u novoj 1965. godini, potrebno se prije ukratko osvrnuti na ono što smo postigli u prošloj godini. Za razliku od 1963. godine u 1964. godini nisu, zbog odsutnosti (služenja vojnog roka, bolesti i studija) nastupili naši najbolji plivači i vaterpolisti Pema, Belamarčić, Caleta, Karković, Bego, Subašić i Jelušić, pa smo isto sezona završili mnogo uspješnije negoli 1963., kada su gore spomenuti plivači i vaterpolisti branili boje našeg kluba.

Tako smo u okviru II savezne plivačke lige zauzeli nakon završenog takmičenja peto mjesto. Na prvenstvu Hrvatske za seniora u vaterpolu, održanom u Dubrovniku, bili smo i ove godine na domaćem cilju. Medutim, zahvaljujući nesportskom ponašanju domaćih vaterpolista »Budućnosti«, koji su predali utakmicu Vela Luci, mi smo se morali zadovoljiti drugim mjestom. U skokovima u vodu za omladince i pionire osvojili smo prvenstvo Hrvatske, što svakako predstavlja veliki uspjeh, o obziru da se kod nas tek nekoliko godina pojavit će ovaj sport.

Pionirska plivačka ekipa na prvenstvu Hrvatske plasirala se na IV mjesto odmah iza renomiranih klubova »Jadrana« i »Mornara« iz Splita i »Juga« iz Dubrovnika, ostavivši iza sebe zagrebačku »Mladost« i riječko »Primorje«. Dakle, svi plasmani su bili bolji negoli prijašnjih godina, a o pojedinačnim rezultatima da i ne govorimo. Posebno treba istaknuti visok porast kvalitete naših mlađih i talentiranih plivačica, koje su umnogome doprinijele ovogodišnjim uspjesima.

Neću da posebno ističem pojedince, ali mogu slobodno kazati da su svi plivači i plivačice stopostotno izvršili svoju dužnost, predano se boreći za boje svoga kluba i grada čije ime nose.

Vjerujem da se danas mogu rijetko susresti tako odani sportaši kakve smo mi odgajali u Plivačkom klubu, a to je da sportski prime poraz, a raduju se svakoj pobjedi.

Što da kažem o željama za 1965. godinu? Trebalо bi u prvom redu pitati o tome plivače i plivačice. Vjerujem da bi kazali: Približiti se vrhu ljestvice Savezne plivačke lige, pokušati da se otvoreno vrata II savezne vaterpolo lige, a pioniri još bolji poredak u plivanju i skokovima u vodu.

Na kraju — da se realizira turnira po Poljskoj, o čemu se vode pregovori.

Kao predsjednik, želio bih da, u duhu rotacije, ustupim mjesto novom predsjedniku, da klub dobije odgovarajuću finansijsku sredstva, jer u prvom redu, o tome ovisi realizacija želja Plivačkog kluba Šibenik.

Leo Ernjak, predsjednik DTO »Partizan«

O tome se ovih dana u Šibeniku govori

Tko će na proljeće novi zaigrati u NK »Šibeniku«

Prve vijesti objavljene u »Sportskim novostima«, da će neki igrači splitskog »Hajduka« ovih dana pristupiti »Šibeniku«, pobudile su veliki interes ljudi nogometu u našem gradu. Naime, govori se da će Jerolimov i Rebac pristupiti »Šibeniku«. Također je bilo riječi i o povratku Andželka Aralice u svoj matični klub.

Ako bi ta trojica pristupila »Šibeniku«, onda bi Šibenski drugoligaš nastavak proljetnog dijela počeo dosta spremnije nego što je to bilo dosadašnjih godina. Vjerujemo da bi s tom trojicom bio potpuno kompletiran i da bi svaki protivnik, bilo da se igra kod kuće ili vani, imao dosta težak posao dok ga srušava.

I na kraju, mislimo da bi ste se svih složili s nama i da bi nam bila velika želja da na proljeće tim »Šibenika« nastupi u slijedećem sastavu: Sirković, Grgić, Friganović (Marenci), Žepina, Miljević, Jerolimov (Stošić), Orošnjak, Relić, Rebac, Aralica i Perasović.

SKUPSTINA OPCINE ŠIBENIK

Putem javnog nadmetanja vršit će prodaju dolje navedenih osobnih kola:

Osobna kola marke »SHEVROLET«, tipa Bel-Air-100 KS — godine 1954. uz početnu cijenu — dinara 691.400.-

Pravo nadmetanja imaju privredne i društvene organizacije, kao i fizičko-pravna lica.

Prodaja kola održat će se u garaži Skupštine općine Šibenik — OBALA PRVOBORACA (kuća Kužina) — dana 15. I 1965. godine od 8 do 14 sati.

Zainteresirane osobe mogu pregledati vozilo 5. i 10. I 1965. godine, od 7 do 14 sati, na mjestu prodaje, kada mogu dobiti i sve podatke o vozilu.

SKUPSTINA OPCINE ŠIBENIK

TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA - ŠIBENIK
Na temelju člana 98. i 99. Zakona o sredstvima privrednih organizacija i odluke Radničkog savjeta Tvornice elektroda i ferolegura Šibenik,

r a s p i s u j e m o

N A T J E Č A J

za prodaju osnovnih sredstava

Prodajemo potpuno novo osnovno sredstvo, i to:
1. VENTILATOR kapaciteta $V = 7425 \text{ m}^3/\text{sat}$, $H = 50 \text{ mm}$ s. v. sa elektromotorom »Rade Končar« $N = 4,8 \text{ KW}$, $u = 950/\text{min}$.

Ponude slati na komercijalni sektor TEF-a.

JAVNO NADMETANJE

Dana 23. XII 1964. godine u 10 sati održat će se u kancelariji nabavnog odjela Medicinskog centra u Šibeniku usmeno nadmetanje za preuzimanje pomjera (spirina) kroz vrijeme od 1. I do 31. XII 1965. godine.

Za sve eventualnosti o tom nadmetanju zainteresirani se mogu obratiti svakog dana između 7–14 sati nabavnom odjelu Medicinskog centra u Šibeniku.

**Upravitelj
Dr Goleš Neven**

OGLAS

O PRIJEVOZU PUTNIKA AUTOBUSIMA RADI REMONTA PRUGE PERKOVIC – ŠIBENIK

Radi remonta željezničke pruge Perković-Šibenik u vremenu od 4. siječnja 1965. godine do predvidivo 15. veljače 1965. godine, vršit će se djelomično prijevoz putnika na relaciji Perković-Šibenik i obratno sa autobusima, i to samo kod vlakova:

1. Broj 4702 (Beograd - Šibenik), koji će kretati iz Perkovića nakon prekrcanja putnika iz vlaka 1402 u autobus i

2. Broj 4701, koji će kretati iz Šibenika u 9,30 sati i imati vezu u Perkoviću na vlak MZ za Zagreb u direktnim kolima, koja će čekati na stanicu Perković.

Autobusi će kretati sa željezničke stanice Šibenik, odnosno Perković.

Putnici iz Šibenika će se prevoziti sa voznim kartama i rezervacijama na vlak MZ za Zagreb, a putnici iz Perkovića sa direktnim kartama od vlaka 1402 iz Beograda. Ostali putnici će se prevoziti samo ako u autobusu bude slobodno mjesto. Usporno stajanje oba autobusa samo na stanicama Ražine, radi ulaska i izlaska željezničara.

Izuzetno za autobus iz Šibenika neće se primati na prijevoz prtljag, ekspresna roba i roba sa prevoznicima, ali se uz pristanak putnika može ista otpremiti večernjim vlakom iz Šibenika za Zagreb. Eventualni prtljag i roba koja bi stigla sa vlakom 1402 do Perkovića, otpremat će se prvim vlakom u Šibenik, gdje će predvidivo stizati oko 12,40 sati.

S obzirom na predvidive i objektivne teškoće prijevoza putnika za vrijeme remonta pruge, putnici koji će se prevoziti autobusima moći će sa sobom ponijeti najviše 1 komad ličnog prtljaga (kofer, paket i sl.), pa se umoljavaju putnici da o ovom momentu vode strogo računa, jer se u protivnom neće moći voziti autobusom.

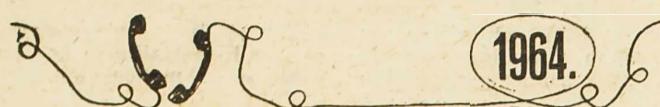
Detaljne informacije putnici mogu dobiti kod željezničkih stanica i poduzeća »Putnik«.

Zeljezničko transportno poduzeće Knin

Anketu vodio DRAGAN KORDA

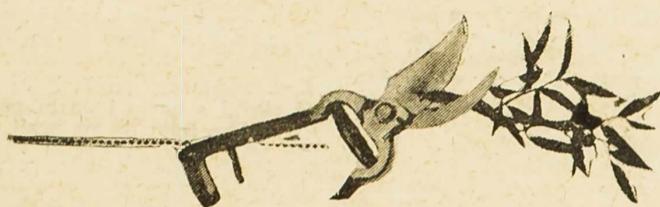
humor i satira - humor i satira - humor i satira - humor

U POVJERENJU

— Odakle si ti najviše obavila privatnih razgovora u 1964?
— Ja najviše iz kancelarija općine, a ti?
— Iz poljoprivrednih zadruga.

NOVOGODISNI TELEGRAM

NOŽICE: Oprostite mi, gradske nasade, za nepažnju u 1964. godini.
NASADE: Hvala! Već smo takve telegrame primili od djece osnovnih škola u Šibeniku.

RAZGOVORI U KULOARIMA

BUKI: Šta ima novoga prijatelju?

LUKSI: Gospodar mi kaže da će se u 1965. godini meso prodavati bez kostiju.

BUKI: A gdje će onda s njima?

LUKSI: »Mesopromet« će ih prodavati tvornicama botuna i dentijera.

JADI »RIVIJERE«

— Jaooo! ... Jao! ... pokušaj, općino, još samo u 1965.

RESTAURACIJA KUPALISTA »JADRIJE«

— Suvremene usluge za masovni turizam u 1965. godini.

TELEVIZOR ZA SAMCE

— Nemam garsonijeru, ali imam televizor.

NOVOGODISNJE PITALICE

KAD ZECA MEDVJED STITI I VUK GA SE PLASI

JEDAN KONOVAR KOJI JE DOBIO OTKAZ ČITA — »KOME ZVONO ZVONI«

REKLAME I OGLASI

Jedan centimetar EXTRA KALADONTA osmijeh širok OSAM centimetara.

Dva centimetra EXTRA KALODONTA ... (izračunajte sami). Lijep ten i bijelu boju kože dobit ćete ako se kupate u našem JAVNOM KUPATILU!

Komunalno poduzeće »Čistoća«

Mijenjam ženu od 50 godina za dvije od 20. Deset godina opraštam.

Zbog povećanja životnog standarda, mijenjam stan u niskogradnji za odgovarajući u NEBODERU. (Po mogućnosti u CRVENOM).

Kako bi bilo lijepo kad bi činovnice po uredima umjesto »Dođite sutra«, govorile »Dođite večeras«.

Gdje bismo dospjeli kad bismo umjesto devizama stranu robu plaćali činovnicima.

Već deset godina gradi se nova šibenska pijaca — a to daje izgled gradu!

Ako želite dobro svojoj djeci, dajte im »LAKTOVIT«. Tako će najbolje postati LAKTASI.

NARODNE POSLOVICE U OBRADI

Tko rano rani — ostavlja ženu samu (a to je vrlo opasno). Tko tebe kamenom — ti njega kruhom (iz menze).

Tko drugom jamu kopa — siguro radi honorarno.

Tko s vragom tikve sadи — ne zna plivati.

Nije zlato sve što sija — a »Elektra«?

Vrana vrani oči ne vadi — ako ne radi u »Mesoprometu«.

Džigerica meso nije ... — a kost?

Na muci se poznaju junaci — a žene na pijaci.

Dobar glas daleko čuje — a za »Čistoću« još dalje.

FILMSKI BAROMETAR

Brod koji je umro od stida — hotel »Krka«.

Džungla na asfaltu — pijaca.

Tri novičića u Fontani — plaća prosvjetnog radnika.

Do pakla i natrag — autobusom do Lozovca.

Ljeto je krivo za sve — Festival djeteta.

Neki to vole vruće — kava po kancelarijama.

Plesala je samo jedno ljeto — Poljoprivredna stanica.

Zivi i mrtvi — članovi umjetničkog ansambla šibenskog Kazališta.

Pitaj bilo koju — a ako me ošamari?

Tata, mama, sluškinja i ja — ne kaže se sluškinja, nego KUCNA POMOCNICA.

NA NIVOU

U jednom poduzeću pjesadiše se dva rukovodioca:

— Nisam ja s tobom koze čuvao — reče jedan.

— Nisi ni mogao kad si bio na susjednom pašnjaku — dobaci hladnokrvno drugi.

ODGOVOR JE TACAN

— Šta znaš reći o Šibeniku? — pita nastavnik učenika.

— Trenutno se nalazi na petom mjestu, druže nastavnici!

PRISTOJNOST

— Imaš li mi posuditi 1.000 dinara?

— Nemam kod sebe.

— A kod kuće?

— Hvala na pitanju, svi su dobro!

MUDRI SAVJETI

Ako ne znate kako je izgledalo zidanje Skadra na Bojani, obidite bivše kino »Sloboda« — onđe se gradi Omladinski dom.

Ako vam je dosadio život zbog pranja rublia, pa se mislite oženiti, ne radite to, jer PLAVI RADION PERE SAM.

Sigurno vam je poznato da je PREKO PREĆE A OKOLO BLIŽE, ali ste vjerovatno zaboravili na PREPORUKU.

Kada pođu kola niza stranu, odnij je vrag šalu (između ostalog treba i kočiti), ali ste tek nastradali ako vam se dogodi DA VAM NE POĐU KOLA UZA STRANU) tko će vam onda gurati? Pogotovo ako ste navikli da drugi guraju vas).

DIJALOZI U PROLAZU

Dođe neki čovjek u papirnicu (knjižaru) i upita:

— Imate li što od klasika?

Jedna prodavačica brzo odgovori:

— Nemamo od njega više ništa, sve smo rasprodali!

PILECA POSLA

Na pijaci se srela dva pileta i jedno od njih upita:

— Je li, bogati, zašto tebe toliko cijene?

— A tko je tebi kriv da si iz Trogira ...

DOMACI I STRANI LOPOVI

Nađu se na Poljani dva prijatelja, pa jedan upita:

— Di si dosad bija cilj veče?

— Gleda san »Beogradskog lopova«, veli drugi.

— E, vrag ji odnija, šta jima triba uvoziti furešte lopove kad ne znamo ni s našim šta ćemo ...

ZBORNO PJEVANJE

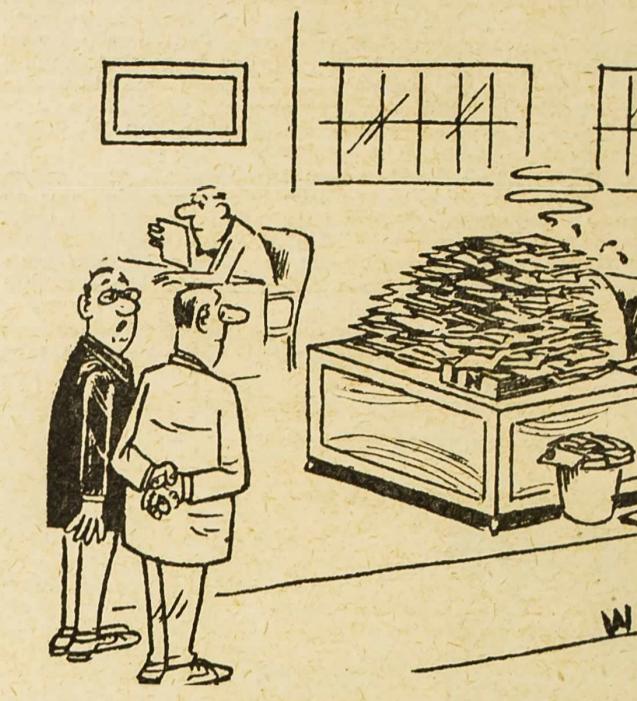
Neka učenica svake večeri ostajala vani do deset sati, a kad je majka pita gdje je bila, ona kaže:

— Na zbornom pjevanju ...

Međutim, majci je to postalo sumnivo i pošla je u »špiju«,

— Ono je tvoje zborno pjevanje? Ono je čini mi se, u duetu ... pa kad se mala naveće vratila, osu ti ona paljbu:

IZ BIROA ZA POSREDOVANJE RADA

Stranka: Došao sam da se prijavim.

Službenik: Za danas ništa, imamo popis nezaposlenih zbog izvještaja.

ŽELJKOVA MASTA

— Tata, otkad i graš sportsku rognosu, a još ni govora o novim dječjem i omladinskim igralištima u Šibeniku?

KAD BI ZLATO BILO JAJE

PLAVINA: Uzmite naranača i limuna kad nema jaja.

KERO: Kako će biti jaja, kad nema kokosa.

KOKE: Uzdajte se vi u Veterinarsku stanicu, pa će vam dalje biti tako.

POEZIJA I STVARNOST METAMORFOZE

Orem njivu,
kopam drum.
Lutam gradom —
pijem rum.

ISPOVIJESTI SIROMAHA

Penzijice nešto imam,
dobri ljudi dadu para,
svakog prvog jadnik primim
100.000 honorara ...

U KARTASNICI »KRKE«

Daznajemo da se ubuduće neće moći igrati bez rukavica tipa »Gusar« ili »Kauboje«, tj. onih sa šavovima.

TVORNICA LAKIH METALA „BORIS KIDRIČ“ ŠIBENIK

- Svim radnim ljudima,
- radnim kolektivima i
- narodima SFR Jugoslavije

čestita

SRETNU NOVU GODINU

OPĆINSKA SKUPŠTINA ŠIBENIK

želi

U NOVOJ 1965. GODINI

svim radnim kolektivima, ustanovama i nadleštvinama, te narodima socijalističke Jugoslavije mnogo uspjeha u socijalističkoj izgradnji zemlje

● **Općinski komitet SK**

● **Općinski odbor SSRN**

● **Općinski komitet Saveza omladine**

● **Općinsko sindikalno vijeće**

ČESTITAJU

Novu 1965. godinu

SVIM NARODIMA
SOCIJALISTIČKE JUGOSLAVIJE

●
Radnim kolektivima, ustanovama i nadleštvinama želimo daljnje uspjeha u socijalističkoj izgradnji

PODUZEĆE

„čistoća“

ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i narodima naše zemlje

čestita

NOVU 1965. GODINU

**Poduzeće „Sabirač“
ŠIBENIK**

Otkupljuje sve vrste industrijske robe i
plaća po najpovoljnijim cijenama

Radnim ljudima socijalističke Jugoslavije

čestita

NOVU 1965. GODINU

„IZGRADNJA“

GRADEVNO PODUZEĆE - ŠIBENIK

Svim radnim ljudima naše zemlje

čestita

Novu 1965. godinu

**VODOVOD I KANALIZACIJA
ŠIBENIK**

Svim radnim kolektivima i
narodu šibenske općine

čestita

NOVU GODINU

Kino poduzeće Šibenik

Svim radnim ljudima i kolektivima čestita

NOVU 1965. GODINU

želeći daljnje uspjehe u radu

**Poduzeće „Kamenar“
ŠIBENIK**

Radnim ljudima naše zemlje

čestita

Novu godinu

**AUTOTRANSPORTNO
PODUZEĆE ŠIBENIK**

čestita

NOVU 1965. GODINU

„KORNAT“

**TRGOVAČKO
PODUZEĆE
ŠIBENIK**

Radnim kolektivima i narodima
naše zemlje

u Novoj 1965. godini

želi mnogo uspjeha u radu

**RIBARSKI KOMBINAT
„KORNAT“ ŠIBENIK**

čestita

NOVU 1965. GODINU

i želi mnogo uspjeha u radu

**TVORNICA ZA PRERADU RIBE
„DALMACIJA“ ŠIBENIK**

Radnim ljudima naše zemlje

čestita

NOVU GODINU

„K R K A“

Poduzeće za promet i preradu
plodina i žitarica - Šibenik

čestita

Novu 1965. godinu

PODUZEĆE „Revija“ ŠIBENIK

vrši sve krojačke usluge, te
izradjuje sva zaštitna odijela
po najpovoljnijim cijenama

čestita

Novu 1965. godinu

TRANSJUG

međunarodno otpremništvo-filijala Šibenik

Svim radnim ljudima i svojim komitentima
želi
SRETNU NOVU GODINU

TRGOVAČKO PODUZEĆE „TKANINA“ - ŠIBENIK

svim građanima i radnim ljudima čestita

→ NOVU 1965. GODINU

»vinoplod«
vinarija šibenik

ČESTITA I ZELI

SRETNU NOVU GODINU

Poduzeće za me-
talnu konstrukciju

POVODOM

nove godine

ŽELI VAM MNOGO USPJEHA U SOCIJALISTIČKOJ
IZGRADNJI ZEMLJE

„MESOPROMET“
ŠIBENIK

povodom
nove 1965. godine
želi daljnje uspjehe u radu

PODUZEĆE „ISHRANA“ ŠIBENIK

želi vam SRETNU NOVU GODINU

Kapeli Bruno
brijač, Šibenik

ČESTITA

NOVU 1965. GODINU

TRGOVAČKO PODUZEĆE
„SLOGA“ ŠIBENIK

svim radnim kolektivima i narodima
Jugoslavije čestita

NOVU 1965. GODINU

„JADRAN“
Transportno poduzeće Šibenik

čestita

Novu godinu

želeći daljnje radne uspjehe

PODUZEĆE ZA IZVOZ DRVETA SARAJEVO
— SAMOSTALNI POGON ŠIBENIK —

želi vam

SRETNU NOVU 1965. GODINU

„ZELENILA“
— KOMUNALNA USTANOVА ZA HORTIKULTURУ ŠIBENIK —

čestita

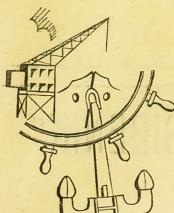
Novu 1965. godinu

„PLAVINA“
trgovačko poduzeće Šibenik

Svim radnim kolektivima
i sindikalnim organizacijama

čestita

NOVU 1965. GODINU

Poduzeće LUKA Šibenik

Svim kolektivima i radnim ljudima naše zemlje
čestita

Novu godinu

Komunalni zavod za socijalno osiguranje ŠIBENIK

Radnim ljudima socijalističke Jugoslavije želi mnogo uspjeha u radu

U NOVOJ
1965.
GODINI

Općinska skupština Drniš

čestita
Novu godinu
i želi vam daljnje uspjeha u izgradnji naše zemlje

»TEHNOMATERIJAL« TRGOVAČKO PODUZEĆE - ŠIBENIK

čestita
NOVU 1965. GODINU
i želi mnogo uspjeha u radu

„Elektra“ Šibenik POGON „ELEKTRODALMACIJE“ SPLIT

čestita

Novu 1965. godinu

MEDICINSKI CENTAR ŠIBENIK

POVODOM NOVE 1965. GODINE

želi radnim ljudima mnogo uspjeha u socijalističkoj izgradnji naše zemlje

TVORNICA ELEKRODA I FEROLEGURA ŠIBENIK

SVIM RADNIM LJUDIMA I KOLEKTIVIMA

čestita

NOVU 1965. GODINU

OBRTNO PODUZEĆE „Dane Rončević“ ŠIBENIK

vrši u pogonima limarsko-kovačke ljevačke usluge i proizvode za gradevinarstvo, te izrađuje armature za vinarske podrume i montažu mostovoda i vinovoda
Vršimo poslove auto-servisa

Radnim ljudima šibenske općine

želi

SRETNU NOVU GODINU

NOGOMETNI KLUB „ŠIBENIK“

ČESTITA VAM

Novu 1965. godinu